ſieſſe desheredar (4) en el; non empeſce al heredero, porque perdieſſe porende toda la herencia, nin parte della, nin ſeria tenudo de complir la condicion que fueſſe y pueſta. Pero ſi en el cobdicilo dixeſſe el teſtador, que el heredero que auia eſtableſcido en el teſtamento, le auia fecho tal mal, por que non mereſcieſſe auer la heredad, nombrando aquel yerro; por tal razon como eſta embargaria el heredero. Ca perderia (5) el heredero porende la heredad, ſi el yerro le fueſſe prouado. Otroſi dezimos, que ſi el que fizieſſe el cobdicilo vſaſſe atales palabras, diziendolas, o faziendolas eſcreuir en el: Ruego; o, Mando; o, Quiero, que aquellos que han derecho de heredar la mi heredad, ſi yo murieſſe ſin teſtamento, que la den à tal ome. O ſi algun teſtador que ouieſſe eſtableſcido a otro por ſu heredero en ſu teſtamento, rogaſſe, o le mandaſſe al heredero, o dixeſſe en el cobdicilo, que queria que la heredad en que lo auia eſtableſcido por heredero, que la dieſſe a otro: vſando el ſeñor de la heredad a dezir tales palabras en el cobdicilo, como eſtas ſobredichas, o otras ſemejantes (6) dellas, tenudo es el heredero, de dar la heredad al otro, aſsi como lo mando el ſeñor della. Pero bien puede tener para ſi la quarta parte de la herencia, a que llaman en latin Trebellianica: aſsi como ſuſo moſtramos, en el Titulo, De como ſe pueden menguar las mandas, en las leyes (7) que fablan en eſta razon.

LEY III.

Que departimiento ha entre los teſtamentos, e los Cobdicillos; e como ſe pueden deſatar.

DEpartimiento (1) ha muy grande entre los cobdicilos, e los teſtamentos. Ca los cobdicilos bien ſe pueden fazer, maguer non pongan en ellos ſellos (2) los que los fazen, nin los teſtigos que ſe y aciertan; mas puedenlos fazer an-

Leyes 1. y 2. tit. 4. lib. 5. Recop.

Castillo lib. 2. Controv. cap. 16. n. …

(4) *Desheredar.* Vide *in dict. §. codicillis, & L. non codicillum, C. de teſtam.*

(5) *Perderia.* Quia aufertur hæreditas velut ab indigno, L. *hæreditas, C. de his, quibus ut indign. & L. 23. titul. 1. ead. partit.*

(6) *Semejantes.* Quæ ſonent in fideicommiſſum, ut *in d. §. codicillis, & §. directo, & dict. L. ſi idem, C. eod.* ſi tamen eſſent omninò verba directa ex benignitate ad conſervandam voluntatem defuncti trahuntur ad fideicommiſſum, ut dixi ſupra, & tradit Bart. poſt gloſſ. *in leg. ſcævola, ff. ad Trebell.* quando apparet diſponentem voluiſſe codicillos condere, ut etiam tradit Azor. *C. de codicill. in ſumma.* Alexan. *in dict. leg. hæreditatem, C. eod.* iſta tamen L. partitarum, ut vides, multum inſiſtit, quòd verba ſint importantia inducere fideicommiſſum, & quod ſint verba obliqua, vel ſaltim communia, ut hoc importent: quæ fuit opinio Jacob. de Aren. de qua per Bart. *in dict. leg. ſcævola*, ſed adhùc ad hæredem primo dicto propter conſervandam voluntatem defuncti, neque iſta lex reſiſtit: quia etiam verba directa poſſunt dici ſimilia, quando teſtator codicillatur.

(7) *En las leyes.* Vide ſupra *titul. 1. L. fin.*

LEX III.

In codicillis non requiritur teſtes eſſe rogatos, nec requiritur ſigillum, nec primus codicillus per ſecundum revocatur, niſi expreſsè revocaverit teſtator: in teſtamento tamen id ſcriptis, requiritur rogatio, & ſigillatio, & per ſecundum tollitur primum, vel etiam poſthumi agnatione. Hoc dicit.

(1) *Departimiento.* Ponit in quibus differant codicilli à teſtamentis, & adde Azor. *in ſumma, C. eod. colum. 2.* Adverte etiam, quòd qui decedit cum codicillis, non videtur decedere teſtatus, ſeu cum teſtamento, etiamſi teſtamentum valeret jure codicillorum, quando fuit appoſita conditio, ſi decederet cum teſtamento, vel ſine teſtamento: quia verba conditionalia ſunt propriè intelligenda, L. *Mævius, &* L. *qui hæredi. ff. de condit. & demonſtrat.* codicilli namque non ſunt propriè teſtamentum, *inſtit. de teſtam. in princ. & ff. eod.* L. 1. ita dicit Socin. *conſ.* 97. incipit *præſens conſultatio*, 3. *volum.* in contrarium tamen facit: quia teſtamentum latè ſumpto vocabulo, comprehendit codicillum: quia etiam codicillus eſt teſtatio mentis, *inſtit. de teſtam. in princ.* & in ſpecie dicit Salycet. *in leg. filii, in 1. nota. C. fami. herci. per text.* ibique alias conſuluit in Ferraria: cùm quidam jure libelli haberet fundum ab Eccleſia S. Bartholomæi cum facultate relinquendi, cui vellet in teſtamento ſuo, quod potuit ille ex hac poteſtate relinquere in codicillo, & quia facultas conceſſa non requirit hæredis inſtitutionem: ſed legatum tantùm, & iſtum crederem eſſe verius, ubi facultas, ſeu diſpoſitio relata ad teſtamentum non requirit hæredis inſtitutionem; ſed poſſet fieri in codicillis: quia ut dixi, codicilli dicuntur teſtamentum. Gloſſ. *in leg. 2. in verb. ex omnibus* & ibi Bald. *C. communia de legat.* Gloſſ. *in leg. 2.* in verbo *omnis, C. de conſtit. pecul.* & Gloſſ. fin. *in cap. quamquam, de uſur. lib. 6.*

(2) *Sellos.* De codicillis in ſcriptis loquitur, ut vides in teſtamentis enim in ſcriptis eſt ubi ſubſcriptiones, & ſignacula teſtium requirunt, L. 1. *tit. 1. ead. partita*, L. *hac conſultiſsima, in princ. C. de teſtam.* Sed eſt dubium hodie, maximè ſtante diſpoſitione, *L. 3. in ordin. Tauri.* An ſi codicillus fiat in ſcriptis requiratur, quod teſtes ſe ſubſcribant prout etiam debent ſubſcribere in teſtamento in ſcriptis, ex tenore illius, *L. & præ maximè: quia, L. fin. in fin. C. eod.* de qua iſta ſumpta eſt exigere videtur ſubſcriptionem teſtium, quando codicillus fit in ſcriptis, & ita tenet ibi Gloſſ. Alberic. Alex. & Jaſon. cùm enim ibi lex dicit ſub notationem intelligunt, ideſt ſubſcriptionem *per leg. in donationibus, C. de donat.* unde dicunt benè eſſe verum, quod in codicillis in ſcriptis non exiguntur ſigilla: ſubſcriptiones tamen teſtium ſic, & iſtud videtur de jure communi potius tenendum, quàm illud quod dixit Azor. *C. d. de codicill. in ſumma, colum. 2.* & etiam gloſſ. *in §. fin. inſtitut. de codicill.* ubi voluerunt, neque ſignacula, neque ſubſcriptiones teſtium exigi: dicit enim Azor. hæc verba. Item in teſtamentis ſeptem exiguntur teſtes, & rogati: & igitur in teſtamento, quod fit in ſcriptis ſubſcriptio teſtium, & eorundem ſignacula requiruntur: ſed in codicillis quinque ſufficiunt teſtes, neque exiguntur ſigilla, vel ſubſcriptiones, ut dictum eſt, lex etiam iſta partitarum diſponit non exigi ſigilla teſtium: de ſubſcriptionibus verò nihil dixit, unde non videtur corrigere in hoc jus commune: ſed hoc ſub ejus diſpoſitione relinquere, licèt Michael de Ciſuentes unus ex Gloſſatoribus, *LL. Tauri, in dict. leg. 3.* dicit, quòd iſta L. partitarum, diſponit contrarium, quòd *dict. leg. fin.* quod non eſt dicendum: quia, ut vides, tantùm dicit de ſigillis non de ſubſcriptionibus: dicebat etiam ubi ſupra dictus Michael, quòd ex illa leg. Taurina ſibi videtur, quòd hodie attenta diſpoſitione dict. leg. Tauri, requiratur ſubſcriptio teſtium in codicillis, ſicut requiritur in teſtamento, quando codicillus fiet in ſcriptis, & quòd licèt illa L. loquatur in teſtamento per eandem rationem, ut falſitas evitetur, extendatur ad codicillos, ſed adverte, quia *dict. L. 3.* poteſt induci ſecundum unum ſenſum, quod quando loquitur de ſolemnitate codicillorum, intelligat tàm de codicillis nuncupativè factis, quàm in ſcriptis, & quòd qualitercumque

ante cinco teſtigos. E puede ome fazer muchos cobdicilos: e non deſatara (3) el uno al otro. Fueras ende, ſi dixere ſeñaladamente, aquel que lo fiziere; que el cobdicillo que auia fecho primeramente, que non queria que vala. Otroſi dezimos, que el cobdicilo non ſe deſata, maguer nazca deſpues (4) fijo a aquel que lo fizo. Mas en los teſtamentos que ſe fazen en eſcrito, el contrario es deſto. Ca deuenſe fazer ante ſiete teſtigos, que pongan y ſus ſellos. E el teſtamento primero ſe deſata por el poſtrimero. E otroſi ſe quebranta, quando naſce deſpues fijo al fazedor del, ſegund diximos en el Titulo de los Teſtamentos. (5)

TITULO XIII.

De las Herencias que ome puede ganar por razon de parenteſco, quando el ſeñor della muere ſin Teſtamento.

SIn teſtamento, e con el, ganan los omes a las vegadas las herencias, e los bienes, que fueron de otri. Onde, pues que en los Titulos ante deſte fablamos, de como vn ome puede ſer heredero de otro por teſtamento. Otroſi, de las mandas, e de las otras coſas que le perteneſcen. Queremos aqui dezir, en que manera puede heredar ome, por razon de parenteſco, los bienes del finado, aunque muera ſin teſtamento. E diremos, en quantas guiſas pueden morir los omes ſin teſtamento. E quantos grados ſon de parenteſco. E quales ſon aquellos, que por razon del, deuen heredar los bienes del que aſsi finare. E quanto deue auer cada vno dellos de los bienes, quando fueren muchos herederos.

LEY I.

En quantas maneras pueden morir los omes ſin Teſtamentos.

AB inteſtato, (1) es palabra de latin, que quier tanto dezir en romance, como ome que muere ſin teſtamento. E eſto puede ſer en quatro maneras. La primera es, quando ome muere, e non faze teſtamento. La ſegunda es, quando faze teſtamento non cumplido; non guardando la forma, que deuia ſer guardada en fazerlo, ſegun diximos en el Titulo de los Teſtamentos. La tercera es, quando el teſtador fizo teſtamento, que ſe rompio por algun fijo que naſcio deſpues; del qual fijo non fizo enmiente en el

L. 1. tit. 4. lib. 5. Recopt

Hec lex 1. est correcta ut notavi in Legibus tit. 1. h. t. Vide Olanum in Epilog. n.° 117.

que fiant, ſervetur in eis diſpoſitio, *L. ordin. Regis Alfonſi*, & ſic quòd ſufficiunt tres teſtes cives cum tabellione: vel quinque ſine tabellione, & quemadmodum in teſtamento nuncupativo coram tabellione non requiritur ſubſcriptio teſtium, ex diſpoſitione dict. leg. ord. ſic neque in codicillis licèt in ſcriptis fiant: cum enim L. illa priùs loquatur tàm de teſtamento nuncupativo, quàm de teſtamento in ſcriptis, & diſtinguat ſolemnitatem, quæ debet intervenire in eis, & poſteà ſubdat, quòd in codicillis interveniat ſolemnitas requiſita in teſtamento nuncupativo, juxta *dict. leg. ordin. tenorem*, apertè videtur loqui de codicillis, etiam in ſcriptis factis, *arg. L. fin. ff. de reb. dub. & cap. inquiſitioni, & cap. 2. requiris, de appellat.* iſte tamen intellectus ad illam leg. non poteſt ſtare: nam tota illa lex venit ad interpretationem *leg. ordinam.* quæ diſponit tantùm de teſtamento nuncapitivo, & ad tollendum dubia, quæ ex ea oriebantur, & quatenùs loquitur de teſtamento in ſcriptis eſt ad limitationem *dict. leg.* & intra unum capitulum, & cùm tranſit ad alia cap. ſcilicèt ad teſtamentum cæci, & codicillos revertitur ad explanationem *dict. leg. ordin.* & ſic loquitur, de teſtamento nuncupato cæci: quia cæcus non poteſt teſtari in ſcriptis, ut dixi *in leg. 14. tit. 1. ead. partit.* & loquitur etiam in codicillis nuncupativè factis, juxta *dict. leg.* cujus dubia explanat, confert ad iſtum intellectum, quod tradit Bartol. *in leg. prætor ait, §. eritque differentia, ff. vi bon. rapt.* & quod habetur *in dict. cap. inquiſitioni*, & notatur *in dict. leg. fin.* & quia alias intelligendo induceretur correctio *dict. leg. fin.* requirentis ſubſcriptionem teſtium, quando codicillus fit in ſcriptis: concludo ergò, quòd cùm per iſtam leg. partitarum tantùm diſponatur circa ſigilla teſtium, & *dict.* L. *Tauri* tantùm loquatur de codicillis per nuncupationem factis, quòd ſi codicilli fiant in ſcriptis, ſubſcribere debeant teſtes, & erunt neceſſarii quinque teſtes, ut hic & *in dict. leg. fin.*

(3) *Non deſatara.* Concordat *cum leg. cum proponas, C. eod. & inſt. eod. §. fin. & L. divus, §. codicillos, ff. de jur. codicillorum.*

(4) *Nazca deſpues.* Concordat *cum leg. ſi quis eum, in princ. & L. pen. ff. eod. & C. eod. L. 1.* & intelligit Azor. *C. eod. in ſumma*, quando codicilli fiunt ab eo, qui vult decedere inteſtatus: nam ſi fierent ab eo, qui condidit teſtamentum: infirmato teſtamento, infirmarentur etiam codicilli, ut *in dict. leg. 1. &* L. *ab inteſtato, ff. eod.* quod tamen limita, & intellige, ut per Paul. de Caſtr. & Alex. *in dict. leg. 1. conſidera tamen, quòd hodie ſtante, L. regni, tit. De los teſtamentos*, L. 1. *in ordin. regali*, qua cavetur, quòd legata debeantur, etiam hærede repudiante, vel aliàs non adeunte, videtur, quòd non poſſet dici, quòd codicilli pendeant à teſtamento, & ſic quocumque modo infirmaretur teſtamentum, non infirmabuntur codicilli, & debebuntur legata in eis contenta, videtur enim dict. L. gravare venientes ab inteſtato ad ſolvenda talia legata, neque legata deſiderant additionem hæreditatis ex teſtamento: ſicut enim non infirmarentur codicilli infirmato teſtamento, ſi in codicillis eſſent expreſsè rogati venientes ab inteſtato, ut implerent legata, *L. ex teſtam. & L. eam quam, C. de fideicom.* idem erit dicendum, ſi à lege graventur ad legata venientes ab inteſtato, prout vult gravare *dict. L. ordin.* Cogita tamen: quia mihi eſt nova conſideratio.

(5) *Titulo de los teſtamentos.* L. 1. & 2. & *L. 20.*

TITULUS XIII. DE SUCCESSIONIBUS AB INTESTATO.

LEX I.

Inteſtatus dicitur quadrupliciter: primò, ſi non condidit teſtamentum: ſecundò, ſi condidit imperfectum: tertiò, ſi poſthumi agnatione, vel teſtantis arrogatione, vel adoptione rumpitur: quartus, ſi hæres ſcriptus repudiet hæreditatem. Hoc dicit. Habuit originem ab *inſtit. de hæred. quæ ab inteſt. defend. in princ.*

(1) *Ab inteſtato.* Si benè advertis, L. iſta vult, quòd ille propriè dicatur inteſtatus, qui teſtamentum facere poteſt, & decedit ſine teſtamento, vel non jure facto, ſeu forma non ſervata, vel ſi factum rumpatur agnatione filii præteriti, vel irrito capitis diminutione: quia teſtator ſe dedit in arrogationem, vel quando ex teſtamento non fuit adita hæreditas, prout etiam habes *in leg. 1. ff. de injuſt. rup. & in princ. inſtit. de ſucceſſ. ab inteſtat.* non tamen dicitur propriè inteſtatus, qui decedit inteſtabilis, ideſt, qui teſtari non poteſt, ut pupillus, vel furioſus, vel aliàs in-

el teſtamento. O ſi por auentura, aquel que fizo el teſtamento, ſe dexo deſpues porfijar (2) a otro; de manera, que paſſaſſe a poder de aquel que lo porfijo. La quarta es, quando faze teſtamento acabado, e eſtableſce el heredero en el; e aquel heredero non quiere la heredad, deſechandola. (3)

L. 12. tit. 8. lib. 5. Recop.

L E Y II.

Quantos grados ſon de parenteſco.

Ley 5. tit. 7. lib. 5. Recop.

TRes grados, e liñas (1) ſon, de parenteſco. E la vna es, de los deſcendientes; aſsi como de los fijos, e de los nietos, e de los que deſcienden por la liña derecha. La otra es, de los aſcendientes; aſsi como el padre, o el auuelo, e los otros que ſuben por ella. La tercera es, de los de trauieſſo; aſsi como los hermanos, e los tyos, e los que naſcen dellos: e de cada vno dellos diremos adelante, en las leyes que ſe ſiguen, de como pueden heredar los vnos a los otros, muriendo ſin teſtamento.

L E Y III.

Como, el padre, o el auuelo muriendo ſin Teſtamento, deue el fijo, o el nieto, heredar los bienes del.

MVriendo el padre, o el auuelo, ſin teſtamento, o alguno de los otros que ſuben por la liña derecha, el fijo, o el nieto (1) que naſcieſſe de otro ſu fijo, ganan, e heredan todos los bienes del finado, quier ſean varones, quier mugeres; (2) maguer aquel que mu-

---

inteſtabilis, ut etiam habetur *in leg. 1. ff. de ſuis, & legitim. hæred.* ubi etiam lex dicit, quòd etiam hos pro inteſtatis accipere debemus. Et ibi Bart. dicit, quòd ſi ex communi uſu loquendi, ille qui non poteſt teſtari, dicatur decedere inteſtatus: tunc etiam ſtatutum loquens de deſcedentibus inteſtatis, comprehenderet inteſtabiles, cujus contrarium tenuit Bal. contra Bart. *in cap. 1. in princ. in verſic. modo quæro. de ſucceſsio. feudi.* vid. etiam Alex. *conſil.* 115. incipit *æterni numinis, volum.* 2. ubi multa, & pulchra adducit, vide ibi per eum, & vide quæ latè tradit idem Alex. in additio. ad Bart, *in dict.* L. 1. & Feli. *in princ. decreta. col.* 5. nam eſt quæſtio, in qua multa ſcripta ſunt: & vide quæ not. Bald. *in authent. præterea, col. 1. C. unde vir, & uxor.* & Alberic. poſt Cyn. *in* L. 2. *ad fin. C. qui teſta. facere poſſ.*

(2) *Porfijar.* Vide *in §. alio. & §. non tamen inſtit. quib. mod. teſta. infirmen. & in* L. 18. *tit. 1. ead. part.*

(3) *Deſechandola.* Adde, L. *inteſtatus, ff. de verb. ſigni.*

L E X II.

Tres ſunt gradus conſanguinitatis, ſcilicet aſcendentes: deſcendentes: & collaterales. Hoc dic.

(1) *Liñas.* Vide *in* L. 2. *tit. 6. 4. part. & ff. de gradi.* L. 1. & L. *juriſconſultus, & inſtit. de gradib. cogna. per totum.*

L E X III.

In ſucceſsione aſcendentium præferuntur propinquiores deſcendentes: ſed ſi defunctus relinquat filium, & ex alio filio præ mortuo nepotem: ſuccedet cum filio nepos loco patris: nec ſi plures ſunt nepotes: habent niſi partem, quam eorum pater, ſi viveret, obtineret. Item ſi ex uno filio unus nepos, & ex alio plures, tantum habet ille unus, quantum plures. Hoc dicit.

(1) *El fijo, o el nieto.* Sive ſint in poteſtate, ſive emancipati, ut *in authentic. in ſucceſsione, C. de ſuis, & legitim. hæredib.* & in corpore ſumitur, & L. *meminimus, C. de legitim. hæred.*

(2) *Mugeres.* Concord. *cum dict. authentic. de ſucceſsione, &* L. *maximum vitium, C. de liber. præter.* aliquando tamen ex natura oneris appoſiti, videntur vocati maſculi, & excluſæ fœminæ: ut ſi Rex conceſsiſſet alicui caſtrum, vel aliam rem, ut ipſe, & filius major ex eo, & alii deſcendentes ſervirent Regi, in aliquo officio virili, ut deportando lanceam, quando Rex iret in bello, vel vexillum, vel quòd eſſet Magiſter Sala: vel quid ſimile: nam cum fœmina non ſit capax cauſę, neque erit capax cauſati, text. & ibi Bald. *in §. pen. de his qui feu. dar. poſſ.* & ex iſta, lex inferes quod ſtatutum de excluſione fœminæ propter maſculum, licèt factum ſit propter publicum bonum conſervandarum familiarum, *L. 1. §. denuntiare, ff. de vent. inſpici.* tamen non eſt æquum: imò odioſum quia quidquid eſt contra juſtitiam æquitatis, eſt odioſum, ſecundum Bal. *in L. certum, col. 1. C. unde cogna.* hinc dicit idem Bald. *in L.* L. *omnes populi, col. 9. ff. de Juſtit. & Jure*, quòd ſi ſtatutum dicit, quòd primogenitus non ſecundo genitus ſuccedat, quòd non extendetur ad primogenitum, aſſerens tale ſtatutum eſſe odioſum, & irrationabile: eo quia in natura pari non debent contraria ſtatui. Bald. tamen *in L. 2. C. de in jus vocan.* latè diſputat, an ſtatuta, quæ excludunt fœminas, & deferunt hæreditates maſculis, ſint odioſa, vel favorabilia? & tandem per gloſſ. ibi ſoluit tale ſtatutum ex parte ſuccedentis eſſe favorabile ex parte verò mulieris, quæ repellitur, eſſe odioſum, unde ſi ſtatutum dicat, quòd filia non ſuccedat, ſuccedet neptis ex filio: quia repræſentat patrem, qui ſuccedebat, quæ tu nota ad majorias excludentes fœminas, & vocantes maſculos, ut tanquam odioſæ diſpoſitiones reſtringantur. Confert etiam ut ſi quis faciat ſimpliciter majoratum, quòd ſuccedet filia primogenita, excluſo maſculo ſecundo genito, ex quo diſponens non prætulit maſculos fœminis: ſed tantum vocavit filium primogenitum: cum appellatione filii veniat filia, *L. quiſquis, & L. juſta interpretatione, ff. de verbor. ſignifi.* facit ad hoc quod not. Bal. *in cap. fin. de feud. dat. invicem leg. commiſſo. in ver.* Ego de facto ſui conſultus, ubi concludit, quòd ſi emphyteoſis Eccleſiæ præſcribatur extendetur in tertiam generationem tantum, non in infinitum ea ratione: quia ſicut emphyteoſis informiter conceſſa, ideſt, ſine perſonarum diſtinctione, intelligitur in tertiam generationem, ut *in authentic. de non alien. §. emphyteoſim.* & tamen in emphyteoſi conſtat venire etiam fœminas, & non excludi propter maſculos, quando fuit informiter conceſſa per viam donationis, vel privilegii, ſeu in ultima voluntate, ut latè tradit Jaſon. *in* L. *ſi quis id quod, col. 7. ff. de juriſdictio. omn. judic.* ſecus tamen eſſet in contractibus, ut latè ibi per eum, *col. 6. & in L. ſtipulatio iſta, §. in ſtipulationibus, ff. de verb. obligat.* In contrarium tamen facit quod notat. Bald. *in* L. *in multis, ff. de ſtatu homi.* facit quod not. Bart. *in L. hæredes mei, §. cum ita, ff. ad Trebellian.* ubi dicit quòd teſtator videtur ſe referre ad conſuetudinem, & ſtatuta loci in diſpoſitione ſua, Bald. & Petr. de Ancha. *in* L. *tres fratres, ff. de pact.* & in terminis primogenituræ ex conſuetudine Hiſpaniæ, tradit Andr. Sicul. *2. volum. conſil.* 10. incipit *ſapienter ſcribitur*, & Decius *conſ.* 397. *viſo puncto, col.* 2. & de more Hiſpaniæ eſt, ut in majoriis per exiſtentiam maſculi, licèt natu poſterioris, excludatur fœmina ejus ſoror, licèt prius genita: & habemus hoc expreſſum in ſucceſsione Regni *in L. 2. tit. 15. 2. part.* ad cujus exemplum cæteræ majoriæ debent regulari, ut adducit Paul. de Caſt. *conſ.* 164. in cauſa majoriæ Hiſpalenſis. Facit etiam contra id quòd primo loco dictum Bald. quod ſuperius retuli *in L. omnes populi, col. 9. ff. de juſtitia, & jure*, & hoc ultimum de jure verius: procederet tamen primum, quan-

do non extaret filius maſculus, prout etiam habetur in ſucceſsione Regni *in dict. leg.* 2. & facit bene ad id quòd dixi *L. agnato. ff. de legiti. tuto.* ubi habetur, quòd fœmina propinquior, non impedit agnatum remotiorem in ſucceſsione tutelæ, unde etiam ſi aliquis præcipiat, quòd bona ſua jure primogenituræ veniant in filium, vel filiam majorem: filia non veniet niſi in defectum maſculi, facit bonus text. *in §. ſimiliter, de capita. qui curiam vend.* ubi habetur, quòd ſi feudum ſit receptum pro maſculis, & fœminis intelligitur fœmina vocata in defectum maſculi, & conſuetudo interpretatur pactum, cum igitur generalis ſit conſuetudo in majoria, quòd non ſuccedat fœmina ſtante maſculo, ita tale pactum, & diſpoſitio debet interpretari, juxta dictam conſuetudinem, maximè ſtante *dict. L. partitarum*, & adde quæ tradit Alex. ſatis ad propoſitum, *conſil. 29. col. pen. in 1. vol. & per totum conſilium*, ubi diſputatur hæc quæſtio pro utraque parte, vide etiam ad iſtam queſtionem Joan. Cirier. *in ſuo tractatu juris primogenituræ, lib. 1. q.* 19. confert ad prædicta quod feudum, vel majoria ſemper præſumitur conceſſa ſecundum ſuam propriam naturam niſi alteratio probetur, Bald. *in §. fin. quid ſit inveſtitura*, & adde prædictis *deciſio. Dalphinatus Guido Papæ*, 506. incipit *in contractu matrimonii.*

Et ex his inferre poterit, quòd ſi concedatur licentia per Regem ad faciendum majoriam in unum ex filiis, vel filialibus, quem quis elegerit, quòd ſtante maſculo, non poterit fieri in fœminam, bonus text. *in §. quin etiam Epiſcop. vel Abbat. cap. 1. de eo qui ſibi, vel hæredib. ſuis*, & quòd not. Paul. Caſt. *in L. cætera, §. ſi duobus, ff. de legat.* 1.

Et quid ſi Rex conceſsit facultatem faciendi majoriam in unum ex filiis maſculis, & ipſe cui data eſt, fecit in filium majorem maſculum, & ejus deſcendentes, neque diſpoſuit quòd non ſuccederet fœmina contingit quòd iſte filius habuit filiam, & non filium maſculum an ſuccedit hæc fœmina, vel frater patris? Et videbatur, quòd non ſuccederet fœmina, quia clauſula facultatis de maſculo, intelligatur repetita in cæteris vocationibus. Sed in contrarium videtur text. *in* L. 1. *conjuncta*, L. 3. *§. emancipatos, &* L. *utrum cum gloſſ. ff. de aſsig. liber.*

Quid autem ſi conditor majoriæ voluit quòd majoria deveniret ad filios maſculos, & maſculos deſcendentes ex eis per lineam maſculinam: ita quòd non veniat ad fœminas, an in defectum filiorum maſculorum veniet fœmina? Videtur quòd ſi conditor majoriæ voluit majoriam eſſe perpetuam, quòd tali caſu deficientibus maſculis, fœmina ſuccedet in majoria, facit *dict. L. agnato.* & quòd ibi not. Bar. ſi tamen hoc non conſtaret, videtur quòd in perſona ultimi maſculi decedentis, expirent vincula majoriæ, arg. L. *qui ſolidum, §. prædium*, & quòd ibi not. Bart. *ff. de legat.* 2.

Quid autem ſi majoria excludit fœminas, & vocat maſculos, & exiſtit maſculus inhabilis tamen ad ſuccedendum in majoria, quia fortè frater minor, vel alias inhabilis ad ſuccedendum, an tunc admittetur fœmina? Bal. *in L. maximum vitium, col. 5. verſ. item quæro nunquid ſtatutum*, movet iſtam quæſtionem, in ſimili, & concludit, quod ſi ex ſtatuto frater excludit ſororem, non procedet ſtatutum in fratre, qui non ſuccedit ex eo, quia de jure non poteſt ſuccedere, vel licèt poſſet, renuntiavit tamen hæreditati, vide ibi per eum, adde text. & ibi Bart. *in* L. 2. *§. ſed ſi ſint ſui, ff. ad Tertul.* & text. & ibi Bart. *in L. 1. §. ſi pater, ff. de conjungen. cum emancipa. liber. ejus*, & text. *in §. ſoluto. in fin. auth. de nup.* & loquitur Bart. pulchrè, & ſubtiliter *in dict. §. ſi pater*, vide ibi per eum, quia informabis ingenium ad aliqua pulchra in iſta materia. Et adde Decium *conſ.* 383. incipit *viſo puncto, col. 2. 3. & 4.*

Quid ergo ſi cautum ſit in majoria inſtrumento, quòd deficientibus filiis maſculis, majoria veniat in fœminam, an intelligatur de filia primogenita, vel de alia, cui poſſeſſor majoriæ velit gratificare? Bal. in ſimili loquens in feudo, videtur decidere iſtam quæſtionem *in cap. 1. §. & quia vidimus, col. pen. verſ. extra quæro, de his qui feu. dare poſ.* ubi dicis, quòd ſi actum eſt quod deficientibus maſculis feudum veniat in unam fœminam, & extant plures fœminæ, an ſuccedat primogenita, vel an dominus gratificatur, cui voluerit, vel an ratione incertitudinis vitiabitur, vel ſorte dirimetur, & pro primogenita allegat. *L. ſi quis ſtipulatur, ff. de verb. obl.* & pro domino feudi, dicit quòd facit L. *ſi quis ſervum, §. inter duos, ff. de legat.* 2. quod verò incertitudo viciet allegat. L. *cum ex pluribus, ff. de manumiſ. teſta.* quod ſorte dirimatur, allegat. *L. 2. C. quando, & quib. quarta pars debea. lib.* 10. tandem reſpondet, quod ſi primogenita ſuccedit in alia hæreditate, ſuccedet etiam in feudo, & quod alias domini ſit electio, quem vaſſallum velit, in majoria tamen loquendo ego ſimpliciter crederem abſque alia diſtinctione primogenitam admittendam, per text. & quæ ibi dixi *in dict. L. 2. tit. 15. 2. part.* non enim in majoria militant rationes, quæ in feudo.

Sed pone quod Princeps conceſsit facultatem faciendi majoriam in unum ex filiis maſculis, & ille cui fuit conceſſa, fecit in unum filium maſculum, & deinde in deſcendentes ex eo ordine genituræ, quibus deficientibus, vocavit alium ſuum maſculum, & deſcendentes ex eo: & non diſpoſuit, quòd non ſuccederet fœmina: poſtea contigit, quod iſte filius habuit unam filiam tantum, & nullum filium maſculum, an ſuccedet in majoria dicta filia, vel an excludetur à patruo fratre patris ſui? Et videtur prima fronte, quod ſuccedat patruus: ſic quod clauſula facultatis providentis maſculis intelligatur ſemper repetitia, & quia videtur de intentione Principis, quod ſemper ſuccedat maſculus. In contrarium tamen videtur eſſe text. *in L. 1. conjuncta*, L. 3. *§. emancipatos, & L. utrum cum gloſſ. ibi ff. de aſsignan. liber.* ibi enim habetur, quod licèt à prin. aſsignatio liberti debeat fieri filio in poteſtate: tamen iſti filio in hoc, jure quodammodo majoriæ ſuccedit emancipatus filius, & non patruus frater patris, videmus etiamque conditio adjecta in inſtitutione non cenſentur repetita in ſubſtitutione, *L. ſub conditio. ff. de hæredib. inſti.* & cum ut dixi, tractetur materia odioſa de excludendo fœminas: debet reſtringi, & non extendi, ſic & Joan. de Anania, *conſil.* 22. incipit *ad probandam*, conſuluit qualitatem maſculinitatis in uno, vel duobus capitulis teſtamenti appoſitam, non videri repetitam in alio capitulo, in quo ſimpliciter filii vocantur, de qua latius videbis per Jaſ. *in L. qui filiabus, in princ. col. 1. ff. de legat.* 1.

Quid autem ſi ex diſpoſitione majoriæ fœmina non poteſt ſuccedere ſtante maſculo, etiam ſi eſſet maſculus ex fœmina: deficientibus verò maſculis vocata eſt fœmina, & quidam poſſeſſor majoriæ deceſsit relicta uxore prægnante, & etiam relicta ſorore majoræ jam nupta, quæ non habebat filium maſculum: & relicta etiam minore ſorore, quæ filium habebat maſculum: contigit quòd uxore prægnante mortuus fuit filius maſculus ex ſorore minore, & demum peperit uxor filium mortuum: quæritur quis ſuccedet in majoriam? Et dicendum videtur quòd ſoror illa major: ex quo non reperietur maſculus, qui eam excludat: & videtur eſſe caſus *in L. item prætor, §. fin. ff. de ſuis, & legiti. hære, & L. 1. §. pen. ff. ad Tertul.*

Sed pone retento eodem themate, quòd licèt uxor ſe credebat prægnantem: in veritate tamen non erat prægnans, & videtur tunc dicendum, quòd ſuccedat ſoror minor jure filii ſui maſculi, qui defunctus eſt, ex quo ſecundum veritatem naturæ majoria jam tranſivit ad illum: & ex ejus perſona revertitur ad proximiorem ſibi fœminam ejus matrem, & videtur de hoc eſſe caſus, *in L. in teſtamento, §. utique, verſ. eſt, autem tractatum, ff. de ſuis, & legi. hæredi. facit. L. cum ita legatur, §. in fideicommiſſo, ff. de legat.* 2. & quæ tradit Socin. *in L. ſi cognatis, ff. de reb. dub. col. fin. verſ. 6. & ultima concluſio, & per eundem conſ. 49. vol.* 1.

Sed quid dices, cum prius fuit vocatus maſculus, & in defectum fœmina: pone quòd poſſeſſor majoriæ, qui habebat filium, captus fuit ab hoſtibus, quòd filius habuit etiam unam filiam patre adhuc exiſtente in captivitate, habebatque ſororem ex patre capto, mortuus eſt iſte filius, relicta dicta filia: poſtea verò ex ſorore natus fuit filius, & deinde pater moritur in captivitate, quis ſuccedet in majoria, an filia filii, vel filius filiæ captivi? Et videtur dicendum quòd filia filii: quia præſumitur à lege patrem fuiſſe mortuum præambula hora captivitatis, *L. lex Cornelia, ff. de vulg. & pupi. L. in omnibus, ff. de capti. & poſt limi. reverſ.* & ſic filius videtur ſucceſsiſſe: & cum non eſſet natus filius ſorori tempore, quo ipſe abiit, reliquit majoriam filiæ ſuæ, quod ſibi non tollitur ex ſupervenientia maſculi, & per hoc poteſt induci, *L. pen. ff. de ſuis, & legiti. hæred. & L.* 1. §. 1. *ff. ad Tertul.* quæ etiam poſſet induci in partem contrariam pro filio ſororis: ſed primum magis placet attentis his, quæ dicta ſunt, & diſpone, L. *Tauri* 40. & 45.

Pone etiam quòd teſtator fecit majoriam, & dixit & quia per mulieres perdi ſolet generis memoria: cum tranſeunt in alienam familiam, volo, quòd in iſta majoria fœmina non ſuccedat, & contigit quòd tempore quo defertur majoria eſt filia fœmina poſſeſſoris, nupta alicui de agnatione, & genere teſtatoris, & de ejus nomine: ſeu appellido, ut vulgariter loquar, an ſuccedet tunc talis fœmina? Et videtur quòd ſic ex quo ceſſat ratio à diſponente aſsignatà, & diſpoſitio reſtringitur per rationem, *L. cum pater*, §. *dulciſsimis, ff. de legat.* 2. ex quo enim ille maritus fœminæ deſcendit à diſponente, hoc etiam ſuaderi videtur fuiſſe de ejus voluntate: & quòd ſi fuerat interrogatus ita diſpoſuerat: & pro hoc videtur eſſe quaſi caſus, in terminis *in L.* 2. §. *ad filiorum, C. quando, & quib.* 4. *pars debea. lib.* 10. & per illam leg. Joan. de Pla. *in* L. 1. *C. de impon. lucrati. deſcript. eod. lib.* & etiam per text. *in dict. L.* 1. infert argumentum, quòd ſi filia, mater, vel avia vaſſalli nubat alteri vaſſallo ejuſdem domini, quòd ipſa ſuccedet in feudum: ex quo conditio perſonæ vaſſalli non mutatur, licèt alias fœminæ in feudum non ſuccederent: cum enim conditio perſonæ non mutatur, neque ſtatus, rei convenit immutari, quòd tu bene nota. & dato ocio, lotius cogita.

Sed quid ſi teſtator habens filias, & uxorem prægnantem fecit majoriam, & voluit, quòd ſi uxor quæ prægnans erat, pareret filium maſculum, ille ſuccederet in majoria: & quòd alias faciebat eam in filiam majorem, & ejus deſcendentes, ordine geniture, & in ejus defectum, in ſecundam filiam, contigit quod teſtator non deceſsit pro tunc, & uxor tunc peperit filiam: poſt modum verò iterum ex eodem teſtatore prægnans facta eſt, qua prægnante deceſsit teſtator, quæritur ſi uxor pariat filium maſculum, quis ſuccedet in majoria, an ille filius maſculus, vel filia major: vel an deficiat diſpoſitio tanquam ille caſus fuerit omiſſus? Quod prima facie videbatur per *L. commodiſsime, & L. placet, ff. de liber. & poſthu.* neque obſtare videtur L. *filius*, §. *ſi quis ex certa, ff. eod.* quia ibi in genere, & ſimpliciter inſtituit filium ex uxore certa non ſe referens ad partum tunc inſtantem, ſecundum gloſſ. *in L. ideoque*, & ibi Bart. *ff. eod.* videtur tamen quod de mente defuncti fuerit vocare maſculum, quandocumque naſceretur, & pro iſta parte multum facit deciſio Joan. And. in additio. ad Spec. *in rubri. de teſta. in additio. magna. verſ. occurit alia quæſtio.* ubi dicit, quòd licèt teſtator inſtituat ventrem uxoris, ſi poſtea teſtator alios liberos ſuſcipiat, & illi etiam videntur inſtituti: & quod procedit hoc, & ſi eos habear ex alia ſecunda uxore, tenet in expreſſo, Socinus *in dict. L. placet*, & eſt opinio communis Doctorum ibi, quicquid in contrarium voluerit ibi Paul. de Caſtr. & vide ibi per Socin. reſpondentem ad dictam gloſſ. *in dict.* L. *ideoque*, & tenentem opinionem Joan. Andr. pro indubitata, quando nati ſunt ex eadem uxore, & aſſerentem gloſſ. illam in hoc non contradicere: & iſtud videtur verius ſi non conſtet teſtatorem præciſe ſe retuliſſe ad partum, tunc jam formatum in utero uxoris.

Succedit etiam quæſtio pulchra, quid ſi conditor majoriæ, in defectum maſculi voluit ſuccedere fœminam, hac tamen conditione, quod nuberet homini ſui generis, qui nomen ſuum haberet, & inſignia, ut ſui nominis memoria conſervaretur, contigit, quod talis fœmina contraxit matrimonium cum extraneo, qui tamen accepit nomen, & inſignia conditoris majoriæ, an fœminam perdat majoriam, vel adhuc poſſet eam haberi? Et quod poſsit illam habere, & non perdat, videtur facere text. *in L. murileguli, C. de murilegu. lib.* 11. per quem Bar. & Joan. de Pla. ibi inferunt ad quæſtionem, quod ſi Monaſterium concedat in emphyteoſim ſub pacto, quod tranſeat in filiam fœminam: quem tamen nubat alicui ſubjecto Monaſterii juriſdictioni, quod ſi filia vult nubere extraneo, quod vult effici de juriſdictione Monaſterii, quod poterit talis fœmina ſic nubens retinere emphyteoſim. Item quia ad limites rationis limitanda videtur diſpoſitio, *dict. L. cum pater*, §. *dulciſsimis*, ex eo enim voluit, quod nuberet alicui de genere: & de nomine ejus: ut talis portaret inſignia, & nomen, quod ſi hoc faciat extraneus, videtur ſatis factum menti, & diſpoſitioni conditoris, & eo maxime: quia etiam ſi talis fœmina nupſiſſet cum aliquo de genere conditoris, licèt non deſcenderet per lineam maſculinam: ſed per fœmininam, ſatis eſſet ad complementum diſpoſitionis: quia etiam de genere meo dicuntur illi, quod ſunt mihi cognati, ſecundum Bald. *in* L. 1. *ff. de proba.* Paul. de Caſtr. *in L.* 1. *C. de condi. inſertis. verſ. item quæritur, ubi dicit*, quod iſta eſt veritas, quod deſcendentes ex fœminis dicuntur eſſe de genere, & tradit latè Decius *conſ.* 223. incipienti *in caſu propoſito*, & tradit Bart. *in auth. quib. mod. nat. effici. ſui.* §. 1. *colla.* 7. & tamen qui veniunt per lineam fœmininam, tranſierunt in alienas familias: & ſic in caſu queſtionis, diſponens, non videtur habuiſſe reſpectum ad conſervandam agnationem: ſed tamen ad nominis memoriam quod conſervatur aſſumendo extraneus nomen, & inſignia. Item talis diſpoſitio referenda erat ad eum, cui fœmina dignè, & juſtè nubere poſſet, *L. cum ita legatur, ff. de condi. & demo.* Bart. & Platea. *in* L. *edicimus, C. de murilegu. lib.* 11. & ſic talis, cui nuberet, debet eſſe ultra quartum gradum, quod etiam oſtendit diſponentem, hoc præciſe non juſsiſſe, ratione ſui generis: ſed ratione ſuę memoriæ conſervandæ quæ conſervatur, ut dictum eſt, L. *facta*, §. *ſi in danda, verſ. ſi verò nominis, ff. ad Trebel.* & de iſta mutatione nominis, & aſſumptionis alterius nominis, & inſignium, videas Guilliel. Benedict. ultra alios, in *repet. cap. Raynuntius, in prin. fol.* 8. & 9. *de teſta.*

Pone verò quod ex tenore majoriæ fœmina tranſverſalis non ſuccedit: ſed eam excludit maſculus etiam deſcedens ex fœmina: modo aliquis habebat majoriam, & uxorem prægnantem, & ſororem, & fratrem: mortuus eſt poſſeſſor majoriæ relicta uxore prægnante, & fratre, & ſorore, contigit, quod partu adhuc exiſtente in utero, obiit frater relicta filia, mortua etiam eſt eodem tempore ſoror relicto filio maſculo: poſtea verò uxor prægnans fecit abortum, quæritur quis ſuccedat in majoria, an filia ex fratre, vel filius ex ſorore? Et videtur dicendum, quod filius ex ſorore: cum frater proximior agnatus deceſſerit pendente dubio, an poſt humus naſcatur: & ſic jus ſuum non tranſmiſit in filiam: cum ſibi majoria interim non eſt delata. Et pro hoc videtur eſſe caſus, & ibi not. Bald. *col.* 2. *in L. ventre præterito, ff. de acqui. hære.*

Quid autem ſi ex tenore inveſtituræ, & majoriæ fœmina non ſuccedit: niſi cum fuerit unica patri ſuo, ſeu cum non ſint filii maſculi, ſed fœminæ patri morienti, nunc pone, quod avus poſsidebat majoriam, qui habebat duos filios maſculos, cujus filius major mortuus eſt in bello in ſervitio Regis, relicta filia: quæritur quis ſuccedet avo in majoria, an filius ſecundus avi, an filia primogeniti: & videtur, quòd filia primogeniti arg. text. & quòd ibi Joann. de Plat. *in leg.* 1. *C. de filiis officia. lin.* 12. nam qui in acie Principis moriuntur, per gloriam vivere intelliguntur, & ſic videtur ſuccedere patri morienti nunc: ſed videtur hoc rigidum, ut per talem fictionem excludatur filius ſecundus maſculus, & vocetur fœmina contra tenorem majoriæ.

Sed quid ſi teſtator fecit majoriam in filium, & voluit, quòd bona majoriæ ſemper in familia remanerent, & ab ea non exirent: & quòd iſte filius relinqueret proximiori de familia: modò iſte filius veniens ad mortem, & carens filiis, relinquit iſtam majoriam ſorori ſuæ: cum tamen haberet & alium fratrem maſculum, an potuit facere? Et videtur, quòd ſic per textum, & ibi Bald. *in leg. voluntas, C. de fideicom.* Contrarium tamen crederem ex quo ex tenore majoriæ conſtat eſſe perpetuam: cum voluit ſemper in familia remanere: ſi tamen iſta verba, vel æquipolentia non eſſent, procederet, quòd habetur *in dict. leg. voluntas*: alia ſecùs: quia juris intellectu proximior qui à teſtatore, & etiam ex leg. diſpoſitione eſt vocatus, ut *in leg. cùm ita legatur*, §. *in fideicom. ff. de legat.* 2. intelligetur de maſculo, ut tetigi ſuperiùs, & adde Paul. de Caſtr. *in leg. maritus, C. de procur.*

Quid autem ſi teſtator juxta leg. Tauri diſpoſuit, quòd in ſucceſsione majoriæ nepos maſculus ex filio, licèt permoriatur pater vivo avo poſſeſſore majoriæ, pręferatur patruo: ſi tamen talis filius relinqueret fæminam filiam, & non maſculum: tunc diſpoſuit, quòd ſuccederet patruus excluſa tali filia, modo contingit, quòd quidam, qui poſsidebat majoriam, dedit illam in vita ſua filio ſuo majori, & ſibi eam renuntiavit, & tradidit: moritur poſteà filius major, relicta filia, & vivo avo, & patruo, quis ſuccedet tunc in majoria? Deciſio quæſtionis videtur pendere ex eo puncto, an tenuerit renuntiatio in vita in prętudicium vocatorum ad majoriam, vel ne. Nam ſi ſi tenuit, filia fœmina ſuccedet: cùm poterat in defunctum alterius fratres ſui maſculi ſuccedere patri, neque repugnabat tenor majoriæ, ſi verò renuntiatio non valuit, ſuccedet alter filius, & ſic patruus, quòd videtur de jure veriùs per text. *in leg. cum pater*, §. *an filia, ff. de legat.* 2. & *in leg. filiusfamilias*, §. *divus ſeverus, ff. de leg.* 1. & quæ notat Bart. *in leg. unum ex familia*, §. *ſed etſi fundum, ff. de legat.* 2. & Bald. *in leg. poſt mortem, C. de fideicom.* quod eſt notandum ad ſimiles etiam quæſtiones.

Pone verò, quòd in diſpoſitione majoriæ continetur, quòd in ea non ſuccedat fœmina, ſed quòd ſuccedat maſculus propinquiori decedenti, contingit, quòd pater poſſidet majoriam, qui habet filiam, & ex ea nepotem maſculum, habet etiam fratrem: & moritur pater, & cùm fœmina excludatur, eſt modo contentio inter patruum, & nepotem ex filia, quis ſuccedat, frater aſſerit ſe eſſe propinquiorem decedenti, quia ſecundum jus canonicum eſt ſibi conjectus in primo gradu, nepos verò ex fœmina eſt in ſecundo gradu, & ſic quòd præcedit in uno gradu, nepos verò allegat per ſe, quòd ipſe eſt in linea deſcendentium, & ideò propinquior debet cenſeri reſpectu avi, quàm patruus ſuus, qui eſt in linea tranſverſali, ut eſt text. hic, & *in autbent. in ſucceſsione, C. de ſuis, & legitim. bæred.* & teſtator, ſeu conditor majoriæ videtur ſe jure communi conformaſſe, & diſponere ſecundum jus, ut tradit Bald. *in leg.* 2. *C. de condition. inſer.* & quæ notant Bart. & Doctor. *in leg. bæredes mei*, §. *cùm ita, ff. ad Trebellian.* Item quia jam majoria intravit lineam ſui avi, unde non debet exire ob ea necdum finita, & facere tranſitum in aliam, ut *in cap. unico de duob. fratrib. à capita. inveſt. cap.* 1. *de natura ſucceſsion. feud.* allegat etiam pro ſe legem Tauri 40. diſponentem nepotem excludere patruum necdum in ſucceſsione aſcendentium, ſed etiam in ſucceſsione tranſverſalium, quæritur quid juris? Et Bald. videtur decidere iſtam quæſtionem *in autbent. ceſſante, colum. fin. C. de legitim. bæredib. verſic. unde facit ad quæſtionem*, ubi dicit, quòd ſi ex conſuetudine non ſuccedat filia in baronia, & quidam baro habebat fratres, & nepotes ex filia præmortua, & ſic decedat, quòd non admittetur nepos, quia venit ex perſona ſuæ matris, & ideò repellendus, ſed ubi non eſſent fratres, neque fratrum filii, ſed ulteriores, tunc benè veniret nepos, quia tunc non conſideramus perſonam ejus à quo deſcendit, ſecundum Jacob. de Raven. & Cyn. vult ergò Bald. nepotem ex filia excludi à patruo, in caſu quæſtionis propoſitæ, quia non poteſt dici propinquior decedenti, niſi intret in locum matris, quæ cùm ſit excluſa, nepos non eſt in ejus locum admittendus, & quòd tunc nepos admitteretur, quando contenderet cum alio remotiori maſculo, quam eſſet frater defuncti, quia non eſſet ſibi neceſſe tunc intrare locum matris, & ad allegata pro nepote poteſt reſponderi, quòd hic non tractatur de ſucceſsione avi ipſius nepotis: ſed primi conſtituentis, qui omnibus à ſe deſcendentibus videtur perſpexiſſe, ſecundum ordinem gradus, *cap.* 1. *de eo, quòd ſib. & bæredib. ſuis maſcul. & fœmin.* & ſic ceſſat quod traditur *in dict. cap. unico de duob. fratib.* & quod habetur *in iſta leg. & in dict. autbent. in ſucceſsione*, cùm etiam frater ſit de linea deſcendenti, reſpectu primi diſponentis. Lex etiam Taurina non obſtat, quia procederet, ubi ille, quem nepos repræſentat, poterat ſuccedere, & non alias excluderet patruum. Tu cogita, quia quæſtio eſt notabilis, & pulchra, & dubia, maximè eo attento, quia de jure civili frater, & nepos ſunt in pari gradu decedenti, unde frater non poterit ſe dicere propinquiorem decedenti, ſecundum computationem juris civilis, quæ attenditur in ſucceſsionibus, ut *in leg.* 3. *tit.* 6. 4. *partit.* & Alber. *in autbent. poſt fratres, C. de legitim. bæred.* relatis dict. Jacob. de Raven. de quibus ſupra per Bald. ſubdit, quòd in contrarium multum facit, quia licèt nepos veniat ex perſona filiæ, tamen non venit ut fœmina, ſed ut maſculus, allegat quæ dixit *in ſimili. in autbent. itaque ad fin. C. comunia de ſucceſſ.* cùm igitùr in iſto nepote concurrat eadem proximitas, & ſexus, & ſit in eadem linea quam ingreſſa eſt majoria, maxima æquitas videtur pro iſto nepote. Tu verò quis habes majus ocium, latiùs cogita.

Sed quod ſi ex diſpoſitione majoriæ vocati ſunt maſculi quos diſponens voluit ſemper proferrri fœminis: & in defunctum maſculorum, vocavit fœminas, an tunc etiam maſculi ex fœminis excludant fœminas? Et videbatur, quòd non ex his, quæ in principio hujus Gloſſæ dixi, quia cùm tractetur de diſpoſitione odioſa, videtur reſtringenda, & ſic, quòd teſtator habuiſſet reſpectum ad conſervationem agnationis, quæ conſervatur per maſculos deſcendentes ex maſculis, non per deſcendentes ex fœminis. Habetur ergò perinde ac ſi vocaſſet agnatos, & eis deficientibus, fœminas, confert ad hoc, quod dicit Spec. *tit. de loca.* §. *nunc verò aliqua, verſ.* 146. quod ſi quis accepit rem in emphyteoſim pro ſe, & filiis ſuis maſculis intelligi debet de maſculis deſcendentibus ex maſculis, & non de deſcendentibus ex fœminis, licèt ſint maſculi, & tradit etiam Paul. *in leg. Gallus*, §. *nunc de lege, colum. fin. ff. de liber. & poſt.* facit ad hoc etiam quod notat Bald. *in cap. unico, fin. colum. verſ. extra quæro*, an agnatus, vel filius defuncti, ubi dicit, quòd ſi ſtatutum diſponit, quòd agnati excludant filias à ſucceſsione, filius ſororis non excludet filiam, quia non eſt agnatus, licèt per Juſtinianum redactus ſit ad paritatem agnatorum, & nullum ſimile eſt idem, *L. quod nerva, ff. de poſit.* non enim ſecundum eum vocatur iſte agnatus, re, & nomine, neque re tantùm, ſed ſimilis de quo ſtatutum non loquitur maximè, quia tale argumentum à ſimili induceret excluſionem fœminæ, contra jus naturale, & ita dicit Bald. fuiſſe determinatum Bononiæ, diſputando per D. Martin. in contrarium videtur eſſe text. *in cap.* 1. *de eo quod ſibi, & bæredib. ſuis maſcul. & fœmin.* ubi habetur, quòd ſi feudum conceditur maſculis, & eis deficientibus fœminis, maſculus genitus ex ſorore excludit amitam, ſeu aliam fœminam. Neque obſtat, ſi dicatur, quòd illud ſit ſpeciale in feudo, eò quia fœmina non poteſt ſervire, nam

nam reſpondetur prout reſpondet Petr. de Anch. *conſil.* 359. incipit: *Nos Petrus de Ancharr. & Floria.* quòd illud non ſtatuitur ibi propter aliquam ſpecialitatem in feudorum materia: ſed eſt quædam interpretatio prudentium in illo caſu, prout ibi dicitur in text. cùm non ſit dare rationem diverſitatis pro ſuppoſito, quòd vigore pacti ſint capaces fœminæ, ſicut & maſculi, licèt quodam ordine ſucceſsivo ſecundum prudentium interpretationem, maſculi præferantur, arg. *L. à Titio, ff. de verb. obligat. & cap. inter corporalia, de translat. Epiſcopi, vel elect.* & certè videtur hoc magis de mente diſponentis, cùm ſimpliciter dixit de maſculis, ut comprehenderet natos ex fœminis, maſculis deſcendentibus ex maſculis, prout etiam dixit Petr. de Anch. & Flor. *in dict. conſil.* hoc etiam vult Paul. de Caſtr. *in leg. 1. in princ. C. de condit. inſert.* & præſertim hæc procedent, cùm in majoriis ſunt, ut plurimum ſint Villæ, & Caſtra, & juriſdictio, unde diſponens, cùm vocat maſculus, & excludit fœminas, videtur conſiderare fragilitatem mulierum, quibus dominari non convenit, ut etiam adducit pulchrè Petrus de Ancharr. *conſil.* 339. incipit: *Pro majori intelligentia dicendorum*, & ſic voluit præferre maſculos, quæ ratio viget in maſculis, etſi deſcendant per lineam fœmineam, prout etiam adducit Socin. *in leg. Gallus, §. nunc de leg. Velleja, ff. de liber. & poſthum. colum. fin. verſ. 3. deciditur*, ubi etiam vide Claudium, *col. fin.* & ad dict. Spec. reſp. ut per Paul. *in dict. leg. 1. & in leg. ſed ſi hac, §. liberos, ff. de in jus vocan.* & etiam colligitur reſponſio ex dictis per Petr. de Anchar. & Florian. *in dict. conſ.*

Quid autem ſi facta fuit majoria in filium, & in maſculos deſcendentes ex eo, etſi non haberet deſcendentem maſculum, ſuccederet filia fœmina, filia diſponentis, contingit, quòd moritur diſponens, & poſteà filia relicto filio maſculo, demùm moritur filius in quem facta fuit majoria, relicta filia: an ſuccedat talis filia, vel filius filiæ? Videtur quod filius filiæ, & non filia filii, ex notata per Bald. *in §. filia verò, in fin. de ſucceſ. feud.*

An autem ex eò, quòd conditor mujoriæ ſemper vocavit maſculos, videatur ex hoc excluſiſſe fœminas: cum extarent maſculi? Et dicendum videtur, quòd ſic arg. *L. cùm ita, ff. de condit. & demonſtrat.* & tenet Bart. *in leg. cùm avus, ff. eod. verſ. quæro*, dicit teſtator, cujus dictum communiter approbatur, prout atteſtatur ibi Socin. *char. 9. colum. 2.* benefacit text. *in leg. ſcripturas, in fin. C. qui potio. in pig. habeant.* & ibi notat Bald. *facit. L. prima, ff. de legib.* dum dicit: *virorum*: ubi Bart. dicit ergò mulieres non poſſunt eſſe de conſilio: facit. *L. cùm prætor, ff. de judic. L. ſicut certi; C. de teſtament. milit.* & nota, quòd maſculus etiam alterius lineæ præfertur filiæ ultimæ poſſeſſoris, attento tenore inveſtitutæ diſponentis, quòd maſculina generatio præferatur, ita conſuluit per multa fundamenta Paul. de Caſtr. *2. volum. conſiliorum, conſil.* 300. incipit: *viſo quodam proceſſu*, & idem voluit Gaſpar Calderic. prout habetur *in conſil.* Bald. *in novis, 2. volum. conſil.* 137. incipit *D. Jordanus*, ubi dicit, quòd quandocumque eſt prioritas in ſexu, vel linea remotior linea videtur ſexus, prefertur cuicumque proximiori poſterioris lineæ, vel ſexus, vide ibi per eos. In hoc tamen videtur latius conſiderandum videlicèt, quòd ſi conditor majoriæ ſimpliciter condidit majoriam, vocans ad eam deſcendentes ſuos, vel alios, & tunc indifferenter admittentur maſculi, & fœminæ ad majoriam, & dumtaxàt attendetur prioritas gradus, dum tamen in pari gradu exiſtente maſculo, & fœmina præferatur maſculus fœminæ, & hoc eſt, quòd voluit Petrus de bella Pertica *in log. pater filium, §. quindecim, ff. de leg. 3.* Bald. *in leg. in multis, ff. de ſtatu homin.* L. 2. *tit. 15. part. 2.* & idem eſſet dicendum, quando diſponens ab initio vocavit tàm maſculos, quàm fœminas ad majoriam: videtur enim iſtius mentis fuiſſe, & facere ſuam diſpoſitionem ſecundum qualitates juris communis, juxta notata per Bart. *in leg. hæredes mei, §. cum ita, ff. ad Trebell.* quando enim in quocumque gradu ſucceſsionis vocavit matrem, & fœminam, tunc in pari gradu excludetur fœmina à maſculo, non ſi maſculus ſit in remotiori gradu. Si verò conditor majoriæ, non ita diſpoſuit, ſed vocavit filium ſuum maſculum, & deſcendentes maſculos ex eo, tunc maſculus remotior excludet fœminam, etiam propinquiorem in gradu, voluit enim tunc diſponens conſervare agnationem ſuam, ut tradit Joann. Andr. referens diſputationem Jacob. de Aren. *in addit. ad Specul. tit. de ſucceſ. ab inteſt. & in rubr. de teſtam.* referens diſputationem Ricar. Malumb. Cyn. & Salyc. *in l. 1. C. de adult.* Bald. *in leg. maximum vitium, C. de liber. præt.* & *in leg. quod vero, ff. de legib.* Joan. de Imol. *in leg. fin. ff. de hæred. inſtit.* Socin. *in leg. Gallus, §. nunc de leg.* Velleja, *ff. de liber. & poſthum. & conſil. 90. volum. 1. & conſ. 12. & conſil. 62. volum. 3.* Caro Ruinus *conſil. 139. volum. 3. & conſil. 150. volum. 2. verſ. ſed præmiſsis non obſtantibus, & conſil. 12. ejuſdem volum. colum. 1. verſic. aliquando & tertio.* Curtius Senio. *conſil.* 40. Decius *conſil. 545. num. 6.* Socin. *conſil. 73. volum. 4. & conſil. 6. num. 12. & conſil. 57. volum. 3. colum. 3.* Jaſon. *conſil. 140. volum. 2.* Decius ubi dicit hanc eſſe communem opinionem, *conſil. 372. num. 4. verſ. Secundo permmittendum*, & procedit, etſi in eadem diſpoſitione, poſt vocationem maſculorum, vocet fœminas in defectum maſculorum, ut eſt caſus ſingularis *in dict. cap. 1. de eo quod ſibi, & hæredibus ſuis*, nec eſt ibi aliqua ſpecialitas feudorum, ſed fundatur illa diſpoſitio in mera ratione diſpoſitionis præferentis maſculos fœminis, ut in terminis voluerunt Petrus de Ancha. & Floria. *conſil.* 359. inter conſilia Ancharrani, incipit: *Nos Petrus*, & adeſt manifeſta ratio ad hoc enim ſegregantur maſculi à fœminis, & de maſculis fit ſpecialis diſpoſitio, ut & ipſi præferantur quocumque ſint gradu, & in eis conſervetur agnatio. Prætereà quando diſponens loquitur diſcretivè de per ſe de maſculis, & de per ſe de fœminis, nunquam maſculinum concipit fœmeninum, ut tradit Bald. *in dict. leg. in multis*, Jaſ. per text. ibi, *in leg. cohæredib. §. quod diſcretas, cum §. ſequenti, ff. de vulgar. & pupil.* & *in leg. ſi quis id quod, ff. de juriſdict. omn. judic.* Idemque dicendum eſt, etſi non ita expreſsè, ſed ex aliis conjecturis, & clauſulis diſpoſitionis appareret hanc fuiſſe mentem diſponentis circa vocationem maſculorum, & conſervationem ſuæ agnationis, quod enim colligitur ex talibus conjecturis pro expreſſo habetur, *L cum proponebatur, in fin.* & *in leg. unum ex familia, §. fin. ff. de legat. 2. L. fideicommiſſa. §. hæc verba*, & *L. Pamphilo. in princip.* & *L. pater filium, §. penul. cum gloſſ. ff. de leg. 3. L. ex facto, proponebatur, §. rerum, ff. de hæredib. inſtit.* ibi, & facit quidèm totum voluntas defuncti, *L. cùm quidam, in fin. C. de neceſſariis ſervis hæredib. inſtit.* & non dicitur caſus omiſſus, ſed expreſſus: Bald. ſingulariter *in leg. 1. C. de his, quæ ante appar. tabul. & in leg. ſi mater, C. de inſtit. & ſubſtit.* Oldrad. *conſ.* 124. Decius *conſ.* 397. & bonè confert, quod notat Bald. *in leg. captatorias in quinta oppoſitione, C. de teſtam. milit.*

Sed an excluſis fœminis videantur etiam excluſi maſculi deſcendentes ex fœminis? Et certè quando talis maſculus ex fœmina non pertenderet ſpecialem vocationem ex perſona ſua, ex tenore majoriæ, in dubium videtur quin excluſa matre, excludatur & ipſe, ex doctaina Bald. quæ ſemper allegatur *in leg. 1. ff. de Senato.* non enim in cauſato poteſt eſſe plus virtutis, quam præcedat ab influente potentia cauſæ allegat. *§. hoc autem notandum qui feud. dari poſſ.* ex hoc inferens, quòd ſi filia Regis Francorum ex rationabili conſuetudine Francorum, non ſuccedit in Regno, filius ſcilicèt Rex Angliæ nullum jus in Reguo Francorum prætendere potuit, eſt etiam bonus textus ad hoc, & ibi notat Joann. Andr. *in cap. ad Apoſtolicæ, de re judicat. lib. 6.* adde Bald. *in leg. fin. quæſt. 25. C. de hæred. inſtit.* & *in leg. cùm antiquioribus, colum. 5. C. de jur. deliber.* & adde quæ notat Bart. *in leg. 2. §. videndum, ff. ad Tertul.* Bald. *in leg. maximum vitium, C. de liber. præt.* & Joan. Cirier. *in ſuo tract. primogenituræ, lib. . . quæſt. 23.*

An autem fœmina ſemèl excluſa, cenſeatur ſemper excluſa, vel an temporaliter quandiu non extant maſculi? Quan-

quæſtio eſt valdè tractata tàm in ſucceſsione hæreditatis, quàm in materia feudali, de primo tradit Bart. *in leg. fin. ff. ad Tertul.* Bald. *in leg. in quibus, C. de ſecund. nup. & de 2.* Andr. de Iſern. Bald. & cæteri *in cap. 1. §. quin etiam Epiſcopum, vel Abbat.* & magis communis reſolutio Doctor. videtur, quòd fœmina ſemèl excluſa per exiſtentiam maſculi perpetuò duret excluſa per text. *in dict. §. quin etiam*, ſecundum quod intelligit Andr. de Iſern. ibi; ſi tamen ex tenore inveſtitutæ conſtaret fœminam non perpetuò: ſed temporaliter excluſam, ut quia inſtrumentum majoriæ cantaret, quod donec maſculus ſupereſſet, fœmina non ſuccederet, tunc enim fœmina ſemèl per maſculum excluſa, admitteretur poſteà deficiente maſculo, ut *in dict. cap. 1. cum ibi notat. de eo, qui ſibi, vel hæredib. ſuis maſcul. & fœmin.* & iſtud dicit communiter approbatum Socin. *conſil.* 92. incipit: *Circa primum hujus conſultationis articulum, colum. 10. in 4. dubitat. 1. volum.* ubi quamplures hanc opinionem, etiam in ſucceſsione hæreditatis tenentes allegat, tenet etiam Franciſc. Curtius *in ſuo tractat. feudali, 3. part. in princ. quæſt. 17. verſ. 2. limitate.* Et adverte, quòd ille, qui ſemèl fuit excluſus propter indignitatem, non poterit poſteà etiam alia vice ſuccedere, vide text. *in leg. etiam, §. ſi capitis, ad fin. ff. de bonis liber. & L. cum pater, §. libertis, ff. de leg. 2.* & quòd ille qui fuit excluſus ex una vocatione, admittatur ex alia, licèt à prima fuerit excluſus propter ingratitudinem, vide text. notabilem *in leg. ſi filius qui patri, in princ. ff. de bonis libe.*

Et quòd ſi quis fuit excluſus lite, vel præſcriptione à majoria cum tamen ipſe fuerit ille qui primo loco erat vocatus, an ſi poſteà propter alienationem, vel aliàs perdat, qui poſsidet majoriam, ille ſic excluſus poterit illam reacquirere? Et videtur, quòd ſic, per text. *in leg. milites prohibentur, ff. de re milit.* Joann. de Plat. *in leg. unica, C. quibus ad conduction. prædio. lib. 11.* non enim videtur excluſus ex nova cauſæ ſupervenienti, *L. qui Romæ, §. duo fratres, ff. de verb. obligat. cap. 2. de renun.* unde ſi quis propter alienationem perdidit majoriam, ſi poſteà cùm tranſivit ad alium iterùm vacet, & ipſe alienans ſit proximi admittetur, ut *in cap. unico*, & ibi Bald. *de eo, qui finem fecit agnato.* Bald. *in §. præterea quibus mod. feud. amitt.* Gloſſ. & Bald. *in cap. 1. Imperator Lotharius*, Bald. *in §. fin. ſi de feud. fuerit controv. inter Dom. & agnat.*

Quid autem ſi filia ſemèl fuit admiſſa ad ſucceſsionem majoriæ: quia non erat maſculus, an repellatur maſculo poſteà ſuperveniente? Decidet ex his, quæ tradit Jacob. de Belloviſ. Nicol. de Neapol. & Bald. *in dict. cap. 1. de eo, qui ſibi, vel hæredib. ſuis*, ubi volunt contra And. de Iſern. ibi quod maſculus ſuperveniens non excludat fœminam in poſſeſsione feudi exiſtentem: quia natura dominiorum acquiſitorum eſt, quòd ſit perpetua, *L. ſive poſſideris, C. de probation.* & iſtam partem poſt multa tenet etiam *in dict. ſuo tractat. feudali*, Franciſc. Curtius *in 3. part. in princ. quæſt. 18.* ubi videas.

Sed quid ſi fœminæ fuerunt excluſæ in una parte, ſeu gradu majoriæ, an videantur excluſæ etiam in aliis gradibus, & vocationibus factis in majoria? Aliquid tetigit ſupra de conditione maſculinitatis, an repetatur, eſt utilis quæſtio, & requirit longiorem ſtilum: videtur pro nunc, quod ſi excluſio fœminarum fiat intra certum capitulum alicujus gradus, ſeu vocationis, ad ſolum illud referatur, & non ad ſequentes vocationes, ſeu ſubſtitutiones, ut probatur *in leg. 3. §. filius, ff. de liber. & poſthum.* & notat Gloſſ. *in leg. 1. C. de liber. præter.* ſi verò excluſio fiat in aliqua clauſula de per ſe abſolutè poſita, videtur, quòd referri debeat ad omnes gradus, & ad omnes vocationes per text. *in dict. §. filius*, & *in leg. talis ſcriptura, in princ. ff. de leg. 1. L. fin. ff. de reb. dub. cap. 2. requiris*, & *cap. inquiſitioni de appell.* ſive talis clauſula apponatur in principio, ſive in medio, ſive in fine, ut colligitur ex dictis juribus, ubi cùm caſus occurrerit ad majorem enucleationem veritatis, videas per Doctores. Quid autem ſi habens pater licentiam Regis ad faciendam majoriam in unum ex filiis, convenit cum uno ex filiis de faciendo in eum majoriam certa pecunia, quam ab eo recepit, an poſsit tunc in conſtitutione majoriæ ponere clauſulam, qua excludantur fœminæ? Videtur, quòd non, ex his quæ notat Bald. *in §. penult. ad fin. de his, qui feud. dare poſſ.*

Succedit tamen pulchra quæſtio, quam vidi in facto, an poſsit Rex diſponere per ſuum reſcriptum, vel privilegium, quod fœminæ, & ex eis deſcendentes admittantur in ſucceſsione majoriæ, excluſis maſculis, etiam agnatis: etſi ex tenore, & diſpoſitione majoriæ tales fœminæ eſſent excluſæ propter favorem agnatorum, & omiſſis: Argumentis diſtinguendi ſunt in materia iſta aliqui caſus: nam ſi majoria facta fuit per viam donationis inter vivos, vel alicujus contractus, ſeu diſpoſitionis: ex qua de jure naturali, vel gentium transfertur jus, & dominium, nulla requiſita licentia, neque auctoritate Regis: & tali caſu fatendum videtur, non poſſe Regem derogare juribus, & vinculis, & ſubſtitutionibus talis majoriæ: cum non poſsit Princeps reſcribere contra ea, quæ ſunt juris naturalis, vel gentium ſunt enim immutabilia, ut *in §. ſed naturalia, inſtit. de jur. natur. gent. vel civili*, & non poteſt Rex etiam de plenitudine poteſtatis, ſine cauſa jus, & dominium alterius auferre, quando tale jus, & dominium fuit acquiſitum ex jure naturali, vel gentium: ut eſt receptior concluſio, & communior omnium Doctor. *in cap. quæ in Eccleſiar. de conſtitution.* & habetur de iſto jure partitarum *in leg. 31. tit. 18. 3. partit.* & *in leg. 2. tit. 1. 2. partit.* unde neque in tali majoria poſſet auferre jus futuri fideicommiſsi, ſeu vocationis alicujus, licèt in ſpe, & non re, tunc tale jus habentis. Jus namque primogenituræ, & fideicommiſsi eſt ita in conſideratione, ac ſi eſſet jus jam delatum, & acquiſitum, & ita tranſmittit, qui illud habet ſicut æs ſuum, ut adducit pulchrè Joann. And. *in addition. ad Speculat. in rubric. de feud. in quæſtione illa patrui, & nepotis.* Et Oldrad. ante eum *conſil.* 94. & hinc eſt etiam, quòd Rex non poteſt dare ſecundo genito Regnum, quod à conſuetudine, vèl providentia primorum conſtituentium pertineret primogenito, ut concludit Joan. And. *in cap. licèt de vot.* & tenet etiam Abb. *in cap. intellecto, colum. 2. de jurejurand.* ubi dicit, quòd Reges non poſſunt privare conſanguineos deſcendentes ex linea paterna, ſecundum Innoc. *in cap. grandi. de ſupplend. negligent. prælat. lib. 6.* & tradit Jaſon. *in leg. nemo poteſt, ff. de leg. 1.* Joan. Cirier. *in ſuo tractat. primogenituræ, lib. 3. quæſt. 3.* imò etiam in jure futuri fideicommiſsi, quòd ſit in conſideratione tanquam jus jam formatum, & quæſitum, tenet Bart. *in leg. is poteſt, col. 3. ff. de acquir. hæred. verſ. ſed circa hoc quæro*, ubi etiam dicit tale jus eſſe æſtimabile, cùm non certetur de hæreditate viventis: ſed jam mortui, hinc eſt, quòd jus primogenituræ eſt ceſsibile, & vendibile, ut tradit Joann. And. *in dict. cap. licèt*, & *in dict. rubr. de feud. col. antepenult. in addit. ad Spec.* ubi plura adducit Abb. etiam *in dict. cap. licèt*, Alex. *conſil. 67. 1. volum. 2. dubio, & conſil. 94. eod. volum.* ſi verò majoria facta fuerit per viam teſtamenti, ſeu alicujus ultimæ voluntatis, eſt majus dubium; an Princeps tali caſu poſsit diſponere contra diſpoſita in teſtamento, & auferre jus futuri fideicommiſsi? Nam *in leg. ſi teſtamentum, C. de teſtam.* diſponitur non valere reſcriptum Imperatoris, contra teſtamentum, & ibi Raphael. Fulgoſ. & Jaſon. dicentes, quòd in hanc ſententiam, quòd neque reſcriptio Principis poſsit derogari teſtamento, potiùs eſt inclinandum: licèt enim teſtamentum quoad ſolemnitatem ejus, ſit de jure civili: quoad ſubſtantiam eſt de jure gentium: quia eo ipſo quod gentes eſſe cœperunt, de bonis ſuis diſponebant, ut dicit Bar. *in leg. interdum, ff. de condit. indebit.* & ſecundum iſtam opinionem conſuluit Philipp. Decius, *conſil.* 357. incipit: *In caſu magnific. D. Petri*, & *conſil.* 403. incipit: *Quamvis in caſu propoſito.* Contrariam tamen partem, imò quod Princeps poſsit diſponere contra contenta in teſtamento, tenet Bald. *in dict. leg. ſi teſtamentum, in fin.* dummodò Princeps apponat clauſulam, non obſtante: injuſtè tamen aget in ſemetipſum, ſecundum eundem Bald. ibi. Et quod Prin-

Princeps de plenitudine poteſtatis, poſsit auferre etiam ſine cauſa jus futuri fideicommiſsi, ex teſtamento: voluit Alexand. *conſil.* 2. 1. *vol.* incipit *viſis codicillis*, *colum. pen.* dicens talem acquiſitionem ex teſtamento eſſe de Jure Civili, *L. lege obvenire*, *ff. de verbor. ſignificat.* & notatur *in L.* 1. *ff. de acquirend. rerum domi.* & nititur ibi reſpondere ad dicta Bartol. *in dict.* L. *interdum*, & idem voluit conſulendo idem Alexand. *conſil.* 94. *ejuſd. volum. ubi ad fin.* ſe refert ad dicta, *in dict. conſil.* 2. referens ita fuiſſe judicatum, & fortè iſtud ultimum videtur de jure verius: ſed primum juſtius, & æquius, & conſcientiæ Principis ſalubre: ne ſine cauſa voluntates defunctorum ſubvertantur.

Erit tamen in hoc pulchrum dubium: quid ſi ille qui fecit majoriam inter vivos poterat ad huc illam revocare, qui tamen non revocavit imo eam teſtamento confirmavit, an tunc videatur majoria haberi ex teſtamento, & non ex diſpoſitione inter vivos? Bar. *in L. poſt legatum*, §. *fin. ff. de his quibus ut indig.* vult, quòd habeat ex teſtamento, vide ibi, & cogita, ſuper hoc, ſi verò majoria ſumpſit vires à Regia licentia, & facultate: ut quia facta fuit de legitimis filiorum in quibus reſcripto Principis filii fuerant gravati: tunc videtur quod Rex poſsit diſpenſare contra talem majoriam, in qua vocati ſunt maſculi deſcendentes ex maſculis, & admittere fœminas, vel deſcendentes ex fœminis, quòd probatur ex his, quæ not. Bald. *in* L. *qui ſe patris*, *colum.* 6. *C. unde libe.* ubi tenet quòd ſpeciale eſt in Principe, quòd poſsit revocare ſuum privilegium, ſine cauſa: etiam ſi ex eo alicui ſit jus quæſitum, & ſaltim hoc procederet reſpectu eorum, quibus non erat adhuc jus realiter acquiſitum: quia non ceſſerat dies ſeu delatio majoræ, juxta notata per Abb. *in cap. novit. de judic.* ubi dicit, quod quando privilegium Principis conceſſum ſubdito, habet actum ſucceſsivum reſpectu rerum, aut perſonarum: tunc tale privilegium, ſaltim quoad futuros actus, & perſonas, eſt revocabile ab ipſo Principe: ſic etiam dicebat Paul. de Caſt. *in* L. *reſcripta*, *C. de præcib. impera. offeren.* quòd faciliori modo permittitur Principi revocatio rerum ab eo donatarum, quam aliarum rerum, quas haberet ſubditus citra donationem, & titulum Principis, & quando Princeps ex voluntate ſua fuit cauſa, quòd alicui jus quæratur: tunc jus ipſum ſola voluntate poteſt auferre, ut eleganter decidit Ang. *in L. Lucius*, *ff. de evict.* & ideò ſecundum eum poteſt imperator auferre ſine cauſa rem acquiſitam ex præſcriptione, vel uſucapione, quia talis modus acquirendi inductus fuit ab eo. Idem voluit Bal. *in L. fin. pen. col. verſ. ſed immediatè oppono*, *C. ſentent. reſcin. non poſſe*, ubi dicit, quòd quædam ſunt, quæ quis poteſt acquirere etiam contra Principis voluntatem: quia acquiruntur de jure gentium, ſicut dominia, & iſta non poſſunt auferri ſine cauſa: ſecus in his, quæ ſunt de Jure Civili, ut judicia, & ſententiæ, & licèt iſta concluſio poteſt habere aliquid difficultatis, poſtquam dominium eſt perfectè acquiſitum: tamen clariſsima eſt quando lex, vel Princeps dedit modum acquirendi dominium, & ipſum modum tollit Princeps ſine cauſa, antequam quis dominium acquiſierit, veluti ſi tollit venientibus ab inteſtato jus adeundi, quòd eſt de Jure Civili, *dict. L.L. obvenire*, *ff. de verb. ſigni.* ut tradit Felin. *in dict. cap. quæ in Eccleſiarum*, *col.* 18. *verſ.* 5. *declaratio.* Præterea in caſu iſto Princeps non aufert de directo jus alicui competens: ſed potius procedit removendo obſtaculum ab eo, cui tale jus poteſt competere, faciendo de incapace capacem: quo caſu valet diſpoſitio Principis etiam ſine cauſa, ut probatur *in L. quæris*, *ff. de natali. reſtitu.* ita in ſimili quæſtione huic noſtræ, & quaſi in eiſdem terminis in materia feudali, tradit Franciſc. Curtius *in conſ.* 1. *poſito in calce ſui tractatus feudalis*, *columm.* 10. *ad fin.* Neque ad hoc obſtabit quod tradit Rodericus Suarez *in diſputatione ſua majoratus*, *poſita in calce repetitionum*; *L. quoniam in prioribus*, & *L. poſt rem judicatam*, cum vult, quòd licèt ex licentia Regis bona majoriæ vinculentur: non per hoc dicitur quæ bona ſunt à Rege donata, ut ſic pater in eis non habeat uſumfructum: nam illud procederet eo reſpectu, ut eſt quæſtio ſua.

Sed in quæſtione noſtra multum hoc eſſet in conſideratione, ex quo majoria, & vincula ejus totum robur acceperunt à licentia Regia, ut poſsit, quòd dedit per talem licentiam revocare, vel ſaltem modificare reſpectu eorum, quibus vigore ſuæ licentiæ bona majoriæ ſunt ventura, licèt enim talia bona non dicantur à Principe donata juxta *L. cum multa*, *C. de bonis quæ liber.* tamen ille modus acquiſitionis, quo venit in futuros fideicommiſſarios, & ad majoriam vocatos venit ex donatione Principis, & ſic militant, quæ ſupra adduxi, & hæc procederent quando conſtaret Principem de plenitudine poteſtatis, hæc velle, & vocatis per majoriam velle facere præjudicium: nam ſi eſſemus in dubio, non eſt tale de Principe præſumendum per jura vulgaria tam juris communis, quàm legum Regni: unde, & ſi Rex dicat, quòd fœminę, & ex his deſcendentes admittantur, non obſtante quacumque majoria aliter vocante, & diſponente, ſi talis diſpoſitio majoriæ eſſet ex teſtamentis primorum conſtituentium, non ſufficeret talis clauſula: cum Princeps videatur cum hæc dicat intelligere de majoria ejus autoritate robur, & firmitatem aſſumenti: non verò de ea, quæ ſine ejus autoritate tenuit. Unde ſi in teſtamento quis carens liberis diſpoſuit, faciens majoriam de bonis ſuis, vel habens liberos diſponat de tertio bonorum, clauſula talis nihil operabitur ad everſionem talis majoriæ, & ſubſtitutionum ejus: neque in præjudicium futuri fideicommiſſarii, cum Principis privilegium ita ſit interpretandum: ut minus jus tertii lædat: quando enim privilegium generaliter intellectum derogaret jus alterius tertii: reducitur ad jus commune etiam eo caſu, quo ita reductum nihil operaretur, ut eſt text. *in L. ſi quando*, & ibi declarat Bal. *in principio*, *C. de inoffic. teſta.* & bene confert, quòd generalis diſpoſitio non refertur ad ea, quæ pendent ex teſtamento, ut not. gloſſ. & ibi Doct. *in* L. *tres fratres*, *ff. de pact.* Bart. *in L. qui Romæ*, §. *duo fratres*, *ff. de verb. obl.* & videtur requiri Principem eſſe informatum de contentis in teſtamentis, talibus, L. *de his*, & *L. non eſt ferendus*, *ff. de tranſactio.* & ideo Socinus *conſil.* 282. *in* 2. *volum.* conſuluit non valere laudum ſuper certo legato cujuſdam teſtamenti, non obſtante, quod in compromiſſo per verba generalia videretur etiam comprehendi, quia fuit facta mentio de relictis in teſtamento, & codicillis: cum ſint verba generalia, & quę non inferunt certam notitiam, & cognitionem, prout dicit Bal. *in dict. L. de his*, *in ſecunda lectura*, & etiam Ang. per text. ibi *in* L. *generaliter*, *C. de non numera. pecun.* & *L.* 4. *ff. de optio. legat.* imò, & quòd requiratur citatio ſubſtituti, vel fideicommiſſarii habentis jus in ſpe: quando Princeps talia facit, conſuluit Anchar. *conſil.* 427. & Philip. Decius *conſil.* 284. ubi plura refert *col.* 5. *verſic.* 3. communis opinio, & Socinus *conſil.* 246. *col.* 4. & 5. *in* 2. *vol.* licèt hoc dictum fortè non procederet, ubi materia eſt talis, in qua Princeps poteſt præjudicare alicui invito: & conſtat quòd vult prȩjudicare, ut tradit dictus Curtius *in dict. conſil. col.* 12. & 13. videas ibi per eos plura referentes, & in caſibus in quibus dixi Principem poſſe tollere jus futuri fideicommiſ. & quòd majoria aliter deferatur: an tunc apud illum cui Princeps vult quòd bona deveniant, venient ut bona majoriæ, vel ut libera? Et videtur quòd debeant venire jure majoriæ, pro quo facit bonus text. & quę ibi not. Joan. de Pla. *in L.*12. *C. de fundis rei privil. lib.* 11.

Quid autem retento eodêm themate, ſi quit habeat majoriam, cum licentia Principis factam: & cum tali vinculo, & conditione: quod & ſi poſſeſſor talis majoriæ committeret criminem, etiam lęſæ majeſtatis, bona majoriæ non confiſcarentur, & majoria tranſeant in ſequentem vocatum, qui poſtea ex facultate Regia extraxit aliqua ex bonis majoriæ, & eadem facultate feci de talibus bonis aliam majoriam in alium, & alios, qui

non

Ley 1. *tit.* 4. *lib.* 5. *Recop.* *Ley* 5. *tit.* 8. *lib.* 5. *Recop.*

murio ſin teſtamento, ouieſſe hermano, (3) o otros parientes propincos, de la liña de trauieſſo. Pero dezimos, que quando algun ome murieſſe ſin teſtamento, dexando vn fijo con nieto, fijo de algun ſu otro fijo, o de fija, que fueſſen ya muertos amos a dos; el fijo, e el nieto, (4) heredaran la heredad del defunto, egualmente. (5) E non empeſce al nieto, porque el tyo es mas propinco (6) del defunto: porque aquella regla de derecho que dice: Que el que es mas propinco de aquel que fino ſin teſtamento, deue auer los bienes del; ha logar,

quan-

---

non vocabantur per majoriam antiquam ſub aliquibus pactis, & conditionibus, & ſignanter inter cætera, quòd ſi poſſeſſor talis novæ majoriæ committeret crimen læſæ majeſtatis, bona talis majoriæ perderet, neque ulterius in tali caſu diſpoſuit in quem tranſirent: modò verò aliquis, qui poſsidebat talem novam majoriam, commiſsit crimen læſæ majeſtatis, & ſic perdidit illa bona, an confiſcabuntur Regi, vel redire debeant in primam majoriam, dubium eſt notabile, & videtur, quòd non confiſcentur, ſed reddeant ad primam majoriam, per id quòd in fortioribus terminis notat Bald. *in cap. ſtuduiſti*, *de offic. lega. verſ. pone Papa*, ubi ponit quæſtionem in hæc verba, pone Papa conceſsit mihi quoddam caſtrum ſub quibuſdam conditionibus, quibus non ſervatis, caſtrum debet reverti ad Papam: deinde conceſsit mihi Civitatem, ſub qua eſt illud caſtrum cum omnibus caſtris ſuis: deinde ergo feci contra dictas conditiones, Papa dicit caſtrum ad ſe reverſum: ego dico ad me pertinere tanquam partem Civitatis diſtrictualem, ſeu ſubjacentem, *ff. de judic. L. inſulæ*, *quæritur quid juris*, rationem quòd perdidi ex uno capite ſpeciali, recupero ex generali: quia Papa me loco ſui poſuit quoad Civitatem, & diſtrictum unde acquiro per univerſitatem quod perdo inſpecta ſpecie, arg. *ff. de acquir. rer. domi. L. quidam*, & *ff. de ſervitu. urba. prædio*, *L. ſi domus*, *cum aliis.* Neque obſtat quòd ſpecies derogat generi: quia verum eſt, quando genus venit ampliativè, ut notatur *in* L. *quæſitum*, §. *pen. ff. de fund. inſtru.* modo quæro quid in diverſis perſonis, ſi caſtrum erat conceſſum Titio: nunc Civitas cum ſuo diſtrictu conceditur Sejo, & videtur dicendum, quòd extincto Titio, ex ſua conceſsione, acquiritur Sejo ex ſuo capite generali, ut *ff. communia prædiorum*, *L. in venditione*, & *ff. de jure dotium*, *L. ſi proprietati*, *dicit*, *L. quod ſi ſpecie prius eſt inchoandum*, *poſtea veniendum ad genus*, *C. de pigno. L.* 2. *quæ non eſt alibi.* In contarium videtur: nam lege cavetur quòd ſi capitaneus conceſsit alicui unum manſum in feudum: deinde vendidit curiam illud manſum non veniet in conceſsione generali, tanquam exceptum à cura per ſpecialem providentiam, ut *in cap. quidam capitaneus*, *de capita. qui cur vendi. ſolutio.* illud ideo: quia nomine curiæ non continentur feuda, ſed nomine Civitatis bene continerentur caſtra, ſalvo jure alterius: cum autem illud jus deficiat conſolidatur univerſitati ſuæ, & idem fortè eſt in feudis per *dict. L. ſi proprietati*, ſic videbatur dicendum, in prædicta quæſtione quòd cum jus ſecundæ majoriæ deficiat, conſolidetur primæ majoriæ univerſali. Præterea ita Rex voluit, quòd iſta bona extraherentur à prima majoria, ut remanerent in ſecunda: qua ceſſante, non videtur, quòd aliquid voluit agere contra primam majoriam, & rebus ſic ſtantibus, ſcilicet, ſtante ſecunda majoria, videtur diſpenſare contra primam, non illa ceſſante, L. *quòd ſervus*, *ff. de condict. ob cauſ.* & quæ tradit Socin. 3. *volum. conſil.* 58. & Alexan. *conſil.* 72. *col. fin.* 3. *volum.* facit etiam quod habetur *in L. ſicut*, §. *illud videamus*, *ff. quib. mod. pignus*, *vel hypotheſ. ſolvi.* & *L. etiam*, *cum L. jubemus*, *C. ad Velleja.* & facit optimè, *L. proponebatur*, & L. *filiusfamilias*, & L. *hæreditate*, §. *pater cum ſequenti*, *ff. de Caſtren. pecul.* In contrarium tamen facit: quia jam iſta bona deſierunt eſſe primæ majoriæ ex facultate Regia, & tranſierunt in aliam perſonam, unde jam non ſunt reliquiæ primę majoriæ, L. *pater filium*, §. *quindecim*, *ff. de legat.* 3. & in ſimili habemus in fundo, qui ſemel exivit de familia, deſinit eſſe patrimonialis mutatione perſonæ, arg. *L. gerit*, *in fin. ff. de acquirend. hære.* & re facta amiſsibili ex crimine læſæ majeſtatis, ſemper erit amiſsibilis ut alias in re facta alienabili ſemper erit alienabilis, ut in *dict.* §. *quindecim*, & facit etiam quod habetur, *in L. ſi quis ædes*, *ff. de ſervitu. urbano. prædio.* Item medii ſucceſſores immutant rei qualitatem, *L. Paulus*, §. *fin. ff. de acquirend. hæredi. L. licitatio*, §. *mercatores*, *ff. de publicia.* & *L. ſi avia*, *C. de donatio*, L. 1. *C. de imponen. lucrati. deſcriptio. lib.* 10. Bal. *de eo qui ſibi vel hæredib. ſuis in princ.* adde bonum, & ſingularem caſſum *in L. ſi ita legatum*, §. *ſi domus*, *ff. de legat.* 1. ibi: *atſi ea domo deſtructa*, &c. & quòd ibi Paul. de Caſt. notat. in fin. Per quem text. etiam inferens ad quæſtionem, quòd ſi pater habens majoriam antiquam, impetravit à Principe licentiam extrahendi ab ea aliqua bona, & conſtituendi ex eis majoriam in filium ſecundum, & ita fecit, quòd mortuo ſecundo filio in vita patris, non revertuntur bona illa in primam majoriam, etiam ſi conſtaret de voluntate patris, quòd reverterentur, quia cum tali nova voluntate, ut reverterentur, debebat etiam concurrere licentia Regis neceſſaria, facit *L. quædam*, *ff. de jur. codicillo*, ſi tamen eſſet caſus in quo facultas Regis in hoc non eſſet neceſſaria, ſufficeret voluntas patris, per text. *in dict.* §. *ſi domus*, *in fin.* & iſtam partem crederem de jure veriorem, niſi ex aliquibus aliis conjecturis, conſtaret Principem voluiſſe deficiente ſecunda majoria, quòd bona redirent ad primam, ut ſi cautum fuit, quòd deſcendentibus vocatis in ſecunda, bona redirent ad primam, vel alias de tali voluntate conſtaret: & in facultate Regia non exprimeretur, quòd bona ex crimine læſæ majeſtatis confiſcarentur: quia tunc in certis non eſſet opus conjecturis, L. *continuus*, §. *cum ita*, *ff. de verb. obli.* tu quando caſus occurrat, latius conſidera: quia quæſtio eſt notabilis.

Pone etiam contra tenorem majoriæ vocantis in defectum maſculorum, quendam tranſverſalem, excluſa filia fœmina, Rex diſpenſavit, ut poſſeſſor daret majoriam filiæ, & ejus deſcendentibus: compareat modo non ille primo loco vocatus: ſed ſequentes vocati, & dicunt Regem illis non præjudicaſſe, unde petunt majoriam, an poſsint? Et videtur quòd non, per text. valde notabilem *in L.* 1. §. *fin. ff. de aſsignan. liber.* Bart. *in L.* 1. §. *ſi pater*, *ff. de conjungen. cum emanci. libe. ejus*, quòd de plano procedit, ſi ille cui majoria deferebatur, eſſet vivus tempore, quod defertur: ſecus videtur ſi eſſet mortuus.

(3) *Hermano.* Concord. *cum authent. de hæred. ab inteſt. venienti.* §. 1. *coll.* 9.

(4) *El fijo, e el nieto.* Et non corrumpitur gradus, ſed repræſentatur: nam nepos ingreditur locum ſui patris, ſecundnm Bald. *in L.* 1. & *in L. in quibus*, *C. de ſecund. nupt.* unde, & ſi caveatur ſtatuto, quòd filia dotata, exiſtentibus liberis maſculis, non ſuccedat: ſed quòd ipſi filii hæreditatem poſsideant, non præfertur filius nepoti ex alio filio præ mortuo, ſecundum Bald. *in dict. L. in quibus*, *verſ.* & *prædicta faciunt ad quæſtionem.*

(5) *Egualmente.* Adde, §. *cum filius inſt. de hæredita. quæ ab inteſta. deferuntur*, & L. 3. *C. de ſuis*, & *legitim. hæred.*

(6) *El tio es mas propinco.* Ut *in L.* 1. §. *proximus*, & §. *gradatim*, *ff. unde cogna.* §. *ſi plures*, *inſtit. de agnato. ſucceſſio.*

quando el finado non dexa ningun pariente de los deſcendientes. (7) Otroſi dezimos, que ſi eſtos nietos fueſſen muchos, naſcidos de vn padre, todos heredaran en logar del padre con el tyo, e auran aquella parte (8) de los bienes del auuelo, que auria el padre dellos ſi biuieſſe. E ſi alguno murieſſe ſin teſtamento, e fincaſſe vn nieto, de vn ſu fijo que fueſſe ya muerto, e de otro fijo, que fueſſe ya finado, le fincaſſen tres nietos, o mas; eſte vno ſolo, tanta parte aura en la heredad del auuelo, como todos los otros (9) ſus primos; porque, pocos, o muchos que ſean, fincan en logar de ſu padre, e heredan todo lo que heredaria, ſi biuieſſe.

LEY

(7) *Ningun pariente de los deſcendientes.* Et hoc verbo probatur, quod in linea deſcendentium datur cuilibet ex deſcendentibus hoc privilegium repræſentationis in ſucceſsione aſcendentium, neque gradus eſt limitatus; & idem videtur ptobari *in authent. de bæred. ab inteſt. venien.* §. 1. & ita tenet Saly. *in authent. poſt fratres, ad fin. C. de legitim. bæred.* Ang. tamen de Aret. *in §. cum filius, inſtit. de bæreditat. quæ ab inteſta. deferunt.* vult, quòd iſta repræſentatio non tranſeat ultra pronepotem per text. ibi, & allegat ita velle Bart. *in L.* 1. §. *ſi quis, ff. de ſuis. & legiti. bæred.* ſed Bart. non limitat, ut non tranſeat ultra pronepotem, ſed vult pronepotem includi, ſi ergo agatur de hæreditate pro avi, & ſic nepos ex uno filio, & pronepos ex nepote ex alio filio, ſuccedent pariter nepos, & pronepos, per text. hic, & text. expreſſum *in dict. §. cum filius*, quicquid dixerit hic Montalvus, & Joan. Fabr. *in dict. §. cum filius*, ſi tamen ad hæreditatem pro avi vellet concurrere pronepos cum filio ſui pro avi, an poſſet tali caſu? Et videbatur quod non, quia eſſe dicere quòd repræſentaret perſonam ſui avi, non ſui patris, & leges dicunt perſonam patris repræſentare, in contrarium tamen videtur text. in iſta L. *partitarum*, cum dicit *ningun deſcendiente*, & ſic vult quòd quocumque gradu ſit deſcendens ex filio præ mortuo concurrat cum alio filio defuncti, hoc etiam expreſsius probatur *in dict. authent. & d.* §. ibi cum dicit *ſic tamen*, ut ſi quem horum deſcendentium filios relinquentem mori contigerit illius filios, aut filias, aut alios deſcendentes in proprii parentis loco ſuccedere, ſive ſub poteſtate defuncti, ſive ſuæ poteſtatis inveniantur: tantam de hæreditate morientis accipientes partem, quanticumque ſint, quantam eorum parens, ſi viveret, habuiſſet, cum ergo dicit, aut alios deſcendentes, & cum dicit quantam eorum parens, &c. cum dicit in proprii parentis loco, eſt text. expreſſus pro hoc, parentes enim dicuntur etiam uſque ad tritavum, ut *in L. juriſconſultus, §. parentes, ff. de gradib. ſeu in infinitum*, ut *in L. quicquid litigandi, §. parentes, ff. de in jus voc.* ſi enim ratio eſt hujus repræſentationis: quia proximior gradus in iſta linea deſcendentium reſpectu ſucceſsionis aſcendentium, non conſideratur. Iſta ratio ita limitat in pronepote concurrente cum filio, ſicut, & in nepote, bene etiam confert ad hoc *L. Tauri* 40. cum diſponit filium ſeu nepotem, ſed alium deſcendentem ex filio primogenito, præferri in ſucceſsione majoriæ filio ſecundo poſſeſſoris majoriæ: & ſic pronepos, vel abnepos excludet à majoria patruum magnum, & ſi in majoria excludit in ſucceſsione hęreditatis ab inteſtato, concurreret: cum omnia hæc ſtatuantur ex vi repræſentationis: quæ tu bene nota: quia Montalvus hic aliter decidit, dicens quæſtionem iſtam diſputatam fuiſſe in Cancellaria, & concluſum fuiſſe per famoſos Doctores, quòd ſi agatur de hæreditate proavi, tunc licèt nepos repræſentet perſonam patris, quoad hærediratem avi, non tamen quòd hæreditatem proavi, ſtante filio dicti proavi, ut tali caſu non extendatur repræſentatio ad pronepotes, tu verò tene firmiter contrarium per ſupradicta. Et in hanc ſententiam, quam ego teneo, videtur inclinare Azo. *in ſumma in authentic. de bæredi. ab inteſta. venien. in princip.* ubi ponit hæc verba, adeò autem liberos vocat, ut ſi ex uno filio præ mortuo, ſit nepos, vel pronepos, una cum alio defuncti filio vocetur, & adverte, quòd iſta repræſentatio tunc habet locum, quando ſucceditur titulo hæreditario, & ſucceſsione legali ab inteſtato, & ſecus eſſet ſi ageretur ex fideicommiſſo ex diſpoſitione teſtatoris: nam tunc non eſſet locus huic repræſentationi, ut tradit Bald. *in L. cum ita legatur, §. in fideicommiſſo, ff. de legat.* 2. & plene Decius, quem vide *conſil.* 1. *num.* 4. & 5. qui alios refert, & in *conſil.* 412. quod tu bene nota: quia Joan. de Imo. per gloſſ. ibi contrarium voluit, in *dict. §. in fideicommiſſo*, & procederet opinio. Joan. de Imo. poſt gloſſ. quando teſtator adæquaſſet ſucceſsionem talis fideicommiſsi ſucceſsioni ab inteſtato, prout tradit idem Decius *conſil.* 79. *col.* 2. procedere etiam dicta opinio gloſſ. & Joan. de Imo. quando ageretur de fideicommiſſo inter tranſverſales: & ſecus eſſet, ſi ageretur inter deſcendentes reſpectu fideicommiſsi relicti ab aliquo ex aſcendentibus: nam tunc idem eſſet in fideicommiſſo, quòd in hæreditate, ut tradit idem Decius *conſ.* 217. incipit *in caſu propoſito*, & ſic erit extenſio ad iſtam *L. partitarum*, ut procedat, & ſi agatur de ſucceſsione fideicommiſsi: procederet etiam quando ageretur de ſucceſsione patrui, nam tunc etiam admitteretur repræſentatio in filiis fratris ſuccedentibus cum patruo in fideicommiſſo, prout vult idem Decius *dict. conſil.* 217. dicens, quòd id quod conſuluit *conſil.* 1. fuit cum ageretur de ſucceſsione patrui magni, ubi non datur iſta repræſentatio: & ſic in effectu iſta limitatio potius eſt extenſio ad iſtam legem, ut ſcilicet ubicumque admittatur repræſentatio habeat locum etiam ſi ſuccedatur ex fideicommiſſo: nam cum ita ſit de jure, verba teſtatoris, ſecundum diſpoſitionem juris debent interprætari, ſecundum Bald. *in L. precibus, C. de impube. & aliis ſubſtit. & in L. 2. in fin. C. de conditio. inſert. L. ſi duo*, & ibi Bald. *ff. de acqui. eod. bæred.* Sed advertè, quòd cum ſuccedatur ex fideicommiſſo, videtur ſuccedi primo diſponenti, ut L. *cohæredi, §. cum filiæ, ff. de vulg. & pupil.* unde ſi reſpectu illius, de jure non procederet repræſentatio, licèt procederet reſpectu ultimi deſcendentis, non procederet repræſentatio per adducta per Decium in *dict. conſiliis.* Advertè etiam quia in linea aſcendentium, cum agitur de ſucceſsione deſcendentium, non eſt locus tali repræſentationi: cum natura repugnet, un in *dict. authent. de bæredib. ab inteſt. venien. §. conſequens, colla.* 9. & tradit Salyce. *in authent. defuncto. C. ad Tertul. & in auth. poſt fratres, C. de legiti. bæredi.* hæc etiam repræſentatio in linea, vel gradu collateralium: cum agitur de ſucceſsione collateralis, datur ſolum filiis fratrum, & non ulteriori, ut *in L. 5. infra eod. & in dict. authent. de bæredib. ab inteſt. venien. §. ſi igitur, in verſ. hujuſmodi.*

(8) *Aquella parte.* Succedunt enim in ſtirpes, non in capita, ut hic, & in *dict. §. cum filius, inſt. de bæreditati. quæ ab inteſt. defer. & in §. 1. in authent. de bæred. ab inteſt. venien. colla.* 9. de quibus juribus ſumpta eſt iſta lex.

(9) *Como de todos los otros.* Concord. *cum* L. 2. *C. de ſuis, & legit. bared.* ſed an idem ſit in pronepotibus diverſorum nepotum, ut ſuccedant proavo in ſtirpem, & non in capita, ſicut ſuccedunt nepotes diverſorum filiorum. Albericus *diſputat. in dict. L.* 2. & refert Albe. Papien. tenuiſſe, quòd pronepotes inter ſe ſuccedant in capita, & illa, *L.* 2. loquens de nepotibus, non extendatur ad pronepotes: cum enim non ſuccedant tunc cum proximioribus in gradu, intrantes locum parentum,

tum,

LEY IIII.

Como, los padres, e los auuelos, pueden heredar los bienes de ſus fijos, e de ſus nietos; quando mueren ſin Teſtamento.

Leyes 1. y 4. tit. 8. lib. 5. Recop.

SEgund el curſo de natura, e la voluntad de los padres, deuen heredar los fijos los bienes dellos, dexandolos en ſu logar deſpues de ſu muerte; mas porque acaeſce a las vegadas, que los fijos mueren ante que los padres, e los auuelos. E porende, pues que en la ley ante deſta moſtramos de la herencia que ganan los fijos, o los nietos, quando ſus mayorales mueren ante dellos, conuiene que digamos, como deuen heredar los aſcendientes a aquellos que deſcendieron dellos; e dezimos, que quando acaeſciere que el fijo muera ſin teſtamento, non dexando fijo, nin nieto, que heredaſſe lo ſuyo, nin auiendo hermano, nin hermana; que eſtonce, el padre, e la madre (1) deuen heredar egualmente (2) todos los bienes de ſu fijo. E ſi hermanos ouieſſe, eſtonce deuen ellos, (3) con el padre, e con la madre, partirlo por cabeças. E maguer ouieſſe auuelo, o auuela, (4) non heredara ninguno dellos ninguna coſa en los bienes de tal defunto. Mas ſi aquel que murieſſe ſin teſtamento, non dexaſſe heredero ninguno que deſcendieſſe del, (5) nin ouieſſe hermano, (6) nin hermana, nin padre, nin madre; ſi ouiere auuelos, quier ſean de parte de ſu padre, quier de parte de ſu madre, ellos heredaran egualmente (7) todos los bienes de ſu nieto. E ſi por auentura, de parte de ſu padre, o de ſu madre, ouiere vn abuelo ſolo, e de la otra dos, eſtonce, aquel ſolo (8) aura la meytad de todos los bienes; e los dos que fueſſen de la otra parte, auran la otra meytad. E ſi acaeſciere, que eſte que aſsi fino auia auuelos, e hermanos, quel pertenezcan de padre, e de ma-

Hec lex qua fratres defuncti cum ascendentibus ad successionem equaliter admittit, correcta per leg. 7. Tauri que est 1. tit. 8. lib. 5. Recop. Notat hic Gregor. Lop. Verb. de bene glos. 3. lit.ª a. et vide Olano in Concord. lit. F. n. 81. et in Epilog. n.º 113. Castillo lib. 5. Controv. pag. 233.

Vela Dissert. 11. n.º 107. V.º illud obiter: pag. 127.

tum, nimirum ſi tunc vocentur in capita, & non in ſtirpes, ſicut eſſet quando concurrerent cum proximioribus: quia tunc licèt faveatur in uno, gravantur in alio, ut ſcilicet ſucceſsio ſit in ſtirpem, & non in capita, quæ ratio ceſſat, quando ſolum ſuccedunt inter ſe. Albericus tamen ibi dicit æquiorem opinionem ſibi videri, quod etiam pronepotes ſuccedant pro avo in ſtirpes, ſicut ſucceſsiſſent patres eorum, in quorum locum ſuccedunt. Quid autem ſi nepotes, vel pronepotes vocarentur per aliquod fideicommiſſum, & ſic ex diſpoſitione teſtatoris, ſeu ex inſtitutione, vel ſubſtitutione, an tunc ſuccedant in ſtirpes, vel in capita? Vide per Decium *conſil.* 412. viſo eleganti conſil. ubi concludit, quòd tunc vocentur, *in cap.* vide ibi per eum.

LEX IIII.

Mortuo deſcendente ſine liberis, ſuccedunt ei pater, & mater una cum fratribus defuncti per capita: & ſi fratres non habet, ſuccedunt parentes: his deficientibus, admittitur avi ex utroque parente, & tantum habebit unus avus, ſi eſt ſolus ex una parte, quantum duo ex alia: & aſcendentes cum fratribus ſuccedunt per capita: & idem de filiis fratrum. Hoc dicit.

(1) *El padre, e la madre.* Concord. *cum authentic. defuncto, C. ad Tertull. & cum authentic. de bæredib. ab inteſt. venien. §. conſequens, colla.* 9. nota tamen quòd in majoria filia non ſuccedit pater, quia majoria reſpicit lineam deſcendentem, ſicut, & feudum, vel emphyteoſis Eccleſiaſtica, Bal. *in authent. defuncto. C. ad Tertul.* qui licèt loquitur in feudo, eadem ratio eſt in majoria.

(2) *Egualmente.* Non ergo fiet diſtinctio bonorum, ut acquiſita à patre, vel patris cauſa patri deferantur: matri verò acquiſita ex parte matris, vel ejus cauſa prout diſtinguit Bart. *in authentic. itaque, C. communia, de ſucceſsio.* per text. quem dicit ſingularem, *in* L. *quod ſcitis, C. de bonis quæ liber.* cui ſententiæ quam plures Doctores adhæſerunt: ita ut communior opinio videatur, ut tradit And. Tiraquellus *de retractatu legali*, §. 14. *num.* 12. dicens hanc opinionem receptam eſſe apud Gallos, & probatur hęc opinio *L.* 10. *tit.* 6. *lib.* 3. foro. ll. contra dictum Bart. tamen tenet Bald. *in dict. authent. defuncto*, ubi etiam Salycet. Petrus, & Cynus *in dict. antbent. itaque*, & Corneus *in dict. authent. defuncto.* & plerique alii etiam relati à Tiraquello, ubi ſupra, & hanc dicit eſſe communem opinionem Bal. *conſil.* 31. *volum.* 2. & iſtam opinionem approbat *L. iſta partitarum*: cum dicit *egualmente todos los bienes del hijo*, & etiam *L. 6. in ordina. Tauri*, unde l. fori non procederet: niſi in his locis, ubi fuerit uſu recepta, prout dicit *dict. L.* 6. neque hoc limitarem in lucris nuptialibus, juxta diſpoſitionem, L. 2. *C. de bonis quæ liber.* prout & Bal. limitabat *in dict. L.* quod ſcitis cum ex diſpoſitione hujus, *L. & dict. L.* 6. nulla ſit fienda diſtinctio etiam cujuſcumque qualitatis ſint bona, & procedat iſtarum legum diſpoſitio.

(3) *Deuen ellos.* Hoc hodie corrigitur in Regno, *per leg. 7. in ordin. Tauri*, qua cavetur, quòd fratres defuncti non concurrant cum patribus, vel aliis aſcendentibus defuncti.

(4) *O abuela.* Habes hic, quòd etiamſi pater ſit conſtitutus ſub avi poteſtate, ſuccedit filio ab inteſtato, excluſo avo paterno. Adde *L. quod ſcitis, C. de bon. quæ liber.* & text. *in authent. defunctor. C. ad Tertull.* & in corpore unde ſumitur, collige etiam, quòd mater excludet avum etiam patronum, & ſic correcta eſt diſpoſitio, *L. æquiſsimum, §. fin. ff. ad Tertul.* cùm neque pater præferatur matri in ſucceſsione filii inteſtati, ut hic, & *in d. §. conſequens, & authent. defuncto.* per quas correcta fuit, L. 2. §. *objiciuntur, ff. ad officia.* & *L. 2. C. ad Tertull.* & §. *præferuntur, inſtit. de ſenat. conſult. Tertul.* collige etiam hic, quòd ſi defuncto filio ſuperſit mater, vel pater, & etiam avus, quòd excluditur avus, etiamſi filius talis avi pater, vel mater defuncti prædecerit vivo avo: non enim avus ingreditur locum filii, ut dixi ſupra eod. L. 3. & notat Gloſſ. *in dict. authent. defuncto.*

(5) *Deſcendieſſe del.* Deſcendentes enim excluderent aſcendentes, ut hic, & *in authent. in ſucceſsione, C. de ſuis, & legitim. bęred. L. 6. in ordin. Tauri.*

(6) *Hermano.* Vult, quòd ſi haberet fratrem, vel ſororem utriuſque conjuctos, quòd excluderent tales fratres avum, vel aviam: cujus contrarium tenet Gloſſ. Bart. & alii Doctor. communiter *in dict. authent. defuncto.* & contraria opinio, quæ ibi recitatur *in gloſſ.* ſuper verbo *proximis*, videtur approbari hic, quam etiam tenebat Jacob. de Belloviſ. *in authent. de bæredib. ab inteſta. venient. §. ſi verò*, hodie tamen non repellerent, imò nec concurrerent cum avo, vel avia, ut *in dict. leg. 7. in ordin. Tauri*, vide, quæ dico infra eod. *in gloſſ. penult.*

(7) *Egualmente.* Medietatem habebunt avus, & avia paterni, & aliam medietatem avus, & avia materni, non diſtincto utrum bona pervenerint ex linea paterna, vel materna, ut dixi ſupra *in gloſſ. 2. in iſta leg.* & tradit Salycet. *in authent. itaque, C. communia, de ſucceſsion.*, ſi verò tantùm ſuperſint avus, & avia paterni, vel materni divident etiam æqualiter, ut hic, & *in dict. §. conſequens, & authent. defuncto.*

(8) *Aquel ſolo.* Et ſic in iſto caſu ſit diſtributio in ſtirpem,